

# SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

| na dom dostavljen:                | in upravnistvu prejeman:          |
|-----------------------------------|-----------------------------------|
| celo leto naprej . . . . . K 24.— | celo leto naprej . . . . . K 22.— |
| pol leta . . . . . 12.—           | pol leta . . . . . 11.—           |
| četrt leta . . . . . 6.—          | četrt leta . . . . . 5.50         |
| na mesec . . . . . 2.—            | na mesec . . . . . 1.90           |

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parle in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

| za Avstro-Ogrsko:                        | za Nemčijo:                              |
|------------------------------------------|------------------------------------------|
| celo leto skupaj naprej . . . . . K 25.— | celo leto naprej . . . . . K 39.—        |
| pol leta . . . . . 13.—                  | pol leta . . . . . 13.—                  |
| četrt leta . . . . . 6.50                | za Ameriko in vse druge dežele . . . . . |
| na mesec . . . . . 2.30                  | celo leto naprej . . . . . K 35.—        |

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

## Četrty dan velike bitke na soški fronti.

TUDI ČETRty DAN VELIKE SOŠKE BITKE JE MINUL ZA ITALIJANE POVSEM BREZUSPEŠNO. VSI NJIHOVI NAPADI SO BILI S KRVAVIMI IZGUBAMI ODBITI.

Dunaj, 25. oktobra. (Kor. urad.) Uradno razglajajo:

Italijansko bojišče.

Bitka ob Soči se nadaljuje. Tudi včeraj, četrty dan velikih infanterijskih bojev, so odbili branitelji vse italijanske napade, ki se niso razbili že v ognju naše artiljerije, z največjimi izgubami za sovražnika ter so vztrajali povsodi v svojih pozicijah.

Na tirolski fronti je napadlo več italijanskih bataljonov naše obrambne črte na visoki planoti Folgarja, brezuspešno kakor vedno. Takisto so se ponesrečili sovražni napadi na Cima di Mezzodi, na Sief in v dolini gore Rienze.

Na Krnu smo odbili včeraj en, danes ponoči pa drugi napad. Tudi proti Mrzlemu vrhu sta se ponesrečila dva sunka s posebno težkimi izgubami za Italijane. Jugo - vzhodno te gore je vdrl sovražnik v kratak del jarka, pa je bil s protinapadom zopet ven vržen. Nov sunek dveh alpskih bataljonov se je tu razbil v našem ognju. Ti sovražni oddelki so bili skoro popolnoma uničeni. Pred tolimskimi mostiščem so bili napadi naperjeni posebno proti našim pozicijam na hrbtu zapadno Svete Lucije in pri Selu, ki so ostale vse v naši posesti. Odsek Plave se je nahajal pod težkim topovskim ognjem. Zbiranja sovražnikov pri Plaveh so se vsled učinka naše artiljerije razpršila. Pri Zagori so se polastili Italijani čez dan eksponiranege dela naših jarkov, ponoči smo jih pa pregnali. Pred hribom Sabotinom je zadušila naša artiljerija včeraj dopoldne še en napad. Nato sovražnik ni več resno poskušal, se približati črtam goriškega mostišča.

Najljubšeji so bili boji v severnem odseku Doberdobske visoke planote, kjer so se zelo močne italijanske sile opetovano v trumih navalile k napadu. Sprejet vedno znova z uničujočim ognjem, je moral sovražnik

pobegniti v svoja kritja nazaj. Napad na naše pozicije, vzhodno Tržiča, je imel isto usodo, kakor vsi ostali italijanski napadi.

Sovražni letalec je včeraj popoldne posepil Trst ter je z metanjem bomb ubil 2 prebivalca, 12 pa jih ranil.

Namestnik načelnika generalnega štaba št. Höfer, iml.

### BITKA OB SOČI.

Tudi četrty dan velike bitke ob Soči ni prinesel Italijanom nikakega uspeha, nikjer niso pridobili prostora, čeprav se Cadorna, kakor pač običajno, v svojih poročilih baha, da je zavzel nekaj strelskih jarkov in da ofenziva italijanskih čet napreduje. Razljučeno borenje spě k višku. Sovražnik ima že doslej tako velikanske izgube na moštvu, na materijalu in tako so trosili municijo, da ne bo nič čudnega, ako prav kmalu poenjajo ljuti italijanski naval. Ali armadno vodstvo italijansko našene brez dvoma svoje čete k toliko besnejšim maskom, da bi vendar vsaj nekaj dosegli v tej velikanski bitki, katere jim ne bo mogoče vzdržati še več dni.

V soboto, dne 23. oktobra je preteklo pet mesecev, odkar je Italija napovedala Avstriji vojno. Vsaj ob preteku petega meseca da bi kaj dosegli, so razmišljali italijanski generali in pričela se je dne 21. oktobra velika tretja bitka ob celi jugo - zapadni fronti. Mari so se nadejali, da v dveh dneh že dosežejo toliko, da bo zaključek petega meseca toliko sijajnejši, kolikor preveč klavrn je bil potek vojne tekom teh petih mesecev. Pričeli so s strahovitimi artiljerijskim ognjem, 50 ur je trajalo tuljenje italijanskih topov, pokanje skal, rušenje zgradb, razpiranje zemlje. Strašno je bilo to in kdor vzdrži že tako kanonado, mora imeti dobre živce. In naša armada ob soški fronti jih ima in zaman se zaletavajo v njo velikanske mase italijanskega vojaštva. Od Kobarida do morja divja silovit boj, kakršnega še ni bilo tu na tleh, kjer se je odigravalo tekom stoletij že mnogo krvavih bitk, kakor

nam priča zgodovina. Na tej dolgi fronti hočejo prodreti, posebno važne se jim zde točke ob Doberdobski planoti, tik Gorice, pri Sv. Luciji in na krnskem ozemlju.

Pozicije na Krnu s soškim ozemljem nad Bovecem, krijejo prehod v Bohinj. Gorovje v okvirju Krna in Mrzlega vrha obdaja v polkrogu kotanjo Bohinjskega jezera, v katerega bližini teče Karavanska železnica iz Beljaka proti Soški dolini. Že verjetno torej, da bi se Italijani radi polastili te točke. K pozicijam na višinah Krna in Mrzlega vrha se pridružuje kot organsko nadaljevanje tolimsko mostišče, ki zapira pot proti bohinskemu predoru, skozi katerega stopi planinska železnica na goriška tla. Posebno ljuti so boji iz že znanih vzrokov za Sveto Lucijo.

V odseku pri Plaveh bi Italijani radi zagospodovali na višinah na levem bregu Soče, da bi mogli potem začeti operirati za hrbtom Gorice. Ob Gorici so ljuti boji okoli Sabotina, Oslavja pod Števerjanom, Kalvarijo zopet obkrožajo italijanski topovi, glede nižnje pa pravi komunikacije, da se vrši boj od Majnice pod Ločnikom tja dol do konca Doberdobske planote. Goričane so Italijani tolazili z listki, kakor se nam poroča, naj ostanejo v mestu, naj ne beže, da do 25. oktobra jih že pridejo odrešiti. Ali 25. dan oktobra je že potekel, »odrešitelji« pa že merijo svoje korake po Furlaniji, kako bodo tekli krvavih glav. Hrib Sv. Mihaela bi tako radi zajeli, ker od tam bi imeli pot v Gorico z jugo - zapadne strani, Doberdobska planota, ta pa je trda kost, to kost bi trebalo pregledati, da bi se polastili Krasa, ali, ali, trdne so naše obrambe in izbrani junaki čuvajo našo slovensko zemljo pred razjarjenim napadalcem . . .

Strahoviti so ti boji, zemlja se trese, stekla po oknih pokajo daleč za fronto, bombe padajo iz sovražnih aeroplanov, z bojišč pa done grozni glasovi, ki pretresajo živce. Mrtvih in ranjenih ima sovražnik že nešteto množino. V prvi bitki so imeli Italijani izgub 100.000 mož, v drugi skoro še enkrat toliko, koliko pa jih bo se-

daj, ko je stopilo na bojišče okoli 700.000 italijanskih bojnikov? Furlanija in naše obmejno ozemlje ob gorjem toku Soče bo velikansko grobišče italijanske armade.

### Sveta Lucija.

Z vojaškega stališča je posebno razveseljiva naša situacija pri Sveti Luciji. To lepo zvoneče ime ostane v spominu vseh. Nekoč že je igrala neka Sveta Lucija v zgodovini naših junaških vojsk veliko vlogo, ali ta je bila druga, naša Sveta Lucija, za katero se bore tako naporno italijanske čete, leži južno Tolmina ob važni točki, ki odpira pota na razne strani, kamor bi mogla kreniti italijanska armada. Naše pozicije tu so od Soče dalje na pogorju, ki dominira Sveto Lucijo. Italijani ne morejo doseči tega, da bi potisnili naše čete za Sočo. Vedno in vedno se zaletavajo v višino, ki je v posesti naših čet, zapadno Svete Lucije, ali vedno in vedno se morajo umikati s pobočja krvavih glav. Na to, da se je posrečilo našim četam vzdržati se stalno proti sovražniku ob Soči ob tako hudih bojih, na to morejo biti posebno ponosne.

Boji za pozicijo na Sv. M. nad Sv. Lucijo so že ves čas jako ljuti. Tako poroča na primer prof. Lovrič z dne 13. oktobra o nekem takem napadu Italijanov. Poroča: Napad pri Sv. M. je bil jako hud in nevaren. Ko se je sovražnik približal našim pozicijam, so začele padati po njem krogle iz naših topov in iz strojnih pušk. Z junaškim klicem: Ajuto, indietro, siamo perduti! so šli Italijani, odkoder so prišli; 20 je ostalo mrtvih pred našimi pozicijami. To je slička iz manjših bojev, sedaj pa se vrše obsežni, kake morajo biti šele sedaj izgube sovražnika!

### Alpinci na Krnu in Mrzlem vrhu.

Italijanski napadi na Krn kakor tudi na Mrzli vrh se izjalovljajo kar po vrsti. Naš ogenj, ki je dobro zadeval, je pobil cele množine alpincev, ki tvorijo jedro italijanske armade. Na tisoče italijanskih vojakov je pustilo doslej svoje življenje na Krnu in Mrzlem vrhu in sedaj se jim pridružujejo novi tisoči iz jedra italijanske armade.

Iz vojnoporočevalskega stana se poroča, da so izgube Italijanov v dosedanjih dneh tretje bitke izredno visoke in toliko pomembnejše, ker je

italijansko armadno vodstvo poslalo v prve vrste svoje najboljše čete.

### Položaj na tirolski fronti.

London, 23. oktobra. Iz Rima poroča »Times«, da se jurišu italijanske armade na tirolsko fronto pri četverozvezi pripisuje velik pomen. Ali iz previdnosti dostavlja list, da je vreme za italijanske operacije jako neugodno.

### Tretja bitka ob Soči v zvezi z dogodki na Balkanu.

Italijanska ofenziva na jugo-zapadni fronti je v najožji zvezi z dogodki na Balkanu. Ona predstavlja takorekoč sodelovanje Italije v borbi proti zmagonos. ofenzivi na Balkanu. Ostale države četverozveze niso bile zadovoljne s hladnim ponašanjem Italije napram krizi na Balkanu in francosko in angleško časopisje je očitalo Italiji, da jako slabo vrši svoje zavezniške dolžnosti, ker noče poslati svoje pomoči na Dardanele, ne na Francosko, ne v Srbijo, ampak hoče sodelovati samo pri blokadi bolgarskega obrežja. Italija ni hotela opustiti politike »svetega egoizma« in da dovolj osveti svoje zasluge za četverozvezo, hoče pokazati, da veže s svojimi navalni en milijon avstro-ogrskih čet, proti katerih vpadu mora štiti tudi svojo lastno zemljo. In tako Italija »pomaga« četverozvezi in sama sebi! Ne verjamemo pa, da so te pomoči posebno veseli v Parizu in Londonu.

### ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. oktobra. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana: Naša srečno začeta ofenziva ob tirolsko-trentinski meji se je razvila na vsej fronti do morja. V Judikarijah, kjer nam je zavzetje hriba Melino doneslo obilo vojnega materijala, smo zasedli Monte dei Pini in kraj Tirano Inferiore. V Lagarinski dolini je poskusil sovražnik, katerega so podpirale baterije na Monte Biaena dne 20. oktobra zvečer, protinapad na naše nove pozicije na Monte Crosso. Bil je vržen nazaj, zasledovan, trpel je velike izgube. V visokem Rienznu so prodrle naše čete čez višino v ozemlju Monte Cristalla, pri čemer so dosegle težko dohoden vrh Rauchkofla in so se polastile istočasno v ravnini v smeri na Schluderbach sovražnih strelskih

## LISTEK.

### Odvetnikova skrivnost.

Angleški pisal J. K. L e y s.  
(Dallje.)

Predno je bilo dokazno postopanje zaključeno, je sodišče še počakalo, da se vrne sodna komisija, ki je bila poslana, zaslišati bolnega Frederika Boldona. Končno je prišla komisija in voditelj je poročal, da je sicer Frederik Boldon bolan, a vendar že toliko dober, da je vsa vprašanja razumel in nanja jasno odgovoril. Frederik Boldon je izpovedal, da je bil jako presenečen, ko je odvetnik Feliks pri razglasitvi oporoke Rikarda Boldona trdil, da obstoji samo oporoka, ki je bila napravljena na dan poroke Rikarda Boldona. Iz poznejše izjave svojega strica, je Frederik Boldon vedel, da je napravljena še druga oporoka, po kateri dobi on posestvo Roby Chase. Takoj je smilil, da se je zgodilo nekaj nepoštenege, njemu v škodo. Ta sum je postal še močnejši, ko ga je Mathew Fane nekega dne obiskal in mu razkril, da je odvetnik Feliks po naročilu pokojnega Rikarda Boldona sestavil drugo oporoko. Z ozirom na

to je obljubil Mathewu Faneju primerno nagrado, če mu preskrbi drugo, nerazglašeno oporoko. Pred nekaj tedni mu je Fane res prinesel oporoko, toda iz rok jo je šele dal na svečano obljubo, da ne bo Frederik Boldon nikdar izdal, kako jo je dobil. Ta pogoj je pri Frederiku Boldonu vzbudil sum, da je Fane kriv hitre smrti odvetnika Feliksa in vsled tega se ni upal sam predložiti oporoko sodišču. Po dolgem premišljevanju se je odločil, da pusti vtihotapiti oporoko v pisalno mizo lady Boldonove in potem provzročiti hišno preiskavo. Vedel je, da Thesiger ni kriv, a mislil je, da sploh ne bo obtožen. Da bi prišla lady Boldonova v težaven položaj, če se v njeni mizi dobi oporoka, to da se mu niti sanjalo ni. Menil je, da bo sodišče mislilo, da Feliks po smrti Rikarda Boldona ni zadosti iskal oporoko in da je vsled tega obležala v mizi. Čuvši, da je lady Boldonova aretirana, je hotel takoj iti na policijo, a smilil se mu je Fane. Predno se je mogel še odločiti, je močno obolel in sploh ni mogel o tej stvari ničesar ukreniti.

Po prečitaniu te izpovedi Frederika Boldona, se je lord - sodnik z obrazom, na katerem se je videlo, kako ga veseli, da se je stvar tako zasukala, obrnil do Thesigerja:

»Sričjo doprinešenih dokazov

boste pač preklicali svoje priznanje, da se čutite krivega.«

»Da, mylord; prekličem.«

Obravnava je bila nato hitro končana, kajti zastopnik obtožne oblasti je tožbo umaknil. Vsi so ponudili Thesigerju roke in mu čestitali tako pristrčno, da ga je toliko sočutje popolnoma prevzele.

»Sedi,« mu je tiho rekel O' Neil in mu primaknil stol.

»Saj mi je že zopet dobro,« je odgovoril Thesiger. Le to pristrčno sočutje in zavest, da sem zopet svoboden, me je nekoliko omamilo. Pa je za trenotek. A kako naj se zahvalim tebi, O' Neil, za vse, kar si zame storil. Vse je tvoja zasluga, vse od konca do kraja.«

»Nikar ne govori!«

»A povej mi — kaj je z lady Boldonovo?«

»Kakor veš, so jo porotniki oprostil, in da je res popolnoma nedolžna, se je tudi sedaj s priznanji Faneja in Frederika Boldona brezdvomno dokazalo.«

»Ah, da! Kako sem prav tega vesel, si niti misliti ne moreš.«

»Ali bi jo rad videl? Lady Boldonova je v Londonu.«

»Kaj praviš? V Londonu je?« je ves presenečen vzkliknil Hugh Thesiger.

»Da! Vem v katerem hotelu

stanuje. Saj se lahko takoj tja peljeva.«

»Pojdi ti naprej, O' Neil,« je rekel Thesiger, ko se je čez kake pol ure ustavil voz pred hotelom. »Ada misli, da sem v ječi in kdo ve, kako bi se razburila, če bi kar naenkrat stopil pred njo. Pojdi ti naprej, prijatelj, in pripravi jo na moj prihod.«

O' Neil je z veselim nasmehom pritrdil in stekel po stopnicah.

### XXVII.

Hughu in Adi je bilo pri prvem svidenju tako pri srcu, kakor da sta vstala iz groba in se zopet našla. Z razprostrtimi rokami in solznih očih Ada hitela Hughu nasproti in se ga oklenila. Naslonila je svojo glavo na njegovo srce in samo krčevito drgetanje njenega telesa je razodevalo, kako je v nji zmagovalo čustvo neizmerne blaženstva nad bridkim obupom, ki jo je še pred kratkimi trenotki moril.

»Ada, kaj mi nimaš ničesar povedati?« je po dolgem molčanju tiho vprašal Hugh in poljubil svojo nevesto na čelo.

»Kaj ti naj rečem Hugh? Ali je sploh mogoče popisati z besedami, kako sem srečna, da te zopet imam, ko sem se že bala, da si zame za vedno izgubljen? Ah, Hugh, odpusti mi, prosim te, odpusti mi,«

»Jaz naj tebi odpustim? Kaj neki?«

»Odpusti mi Hugh, da sem le en sam trenotek mislila, da si ti kriv smrti odvetnika Feliksa.«

»Ne, draga Ada, jaz moram tebe prositi odpustčanja. Po pravici in skesano priznam, kaj sem mislil, da si namreč ti kriva Feliksove smrti. Seveda nisem nikoli mislil, da si to namenoma storila. Toda zdlo se mi je, da je imel pokojni Feliks neko posebno moč nad teboj. Opazil sem večkrat, da ti je nekaj posebno na srcu, da imaš skrb, ki je še meni nečeš razodeti. Začel sem te opazovati in prišel sem na domnevanje, da imata ti in odvetnik Feliks neko posebno skrivnost, ki je tebe hudo mučila. Ker mi nisi iz lastnega nagiba ničesar povedala, te tudi nisem izpraševal, dasi sem nujno želel izvedeti, kaj ti je, in še bolj želel, da bi ti mogel pomagati. Ko sva se tisto popoldne v Londonu razšla, sem dolgo časa begal po ulicah in razmišljeval, kaj naj storim. Končno sem se odločil, da poiščem odvetnika Feliksa in mu povem, da si ti moja nevesta in da nima več opraviti samo s teboj, nego tudi z menoj. Upal sem, da tako izvem, kakšno moč ima nad teboj.«

(Dallje prihodnje.)



Jarkov. Napravili so nekaj vjetnikov. V dolini Fella so prizadali drzni vpadi naših oddelkov sovražni obrambni napravi težko škodo in so nam prinesli orožje in municijo. Leopoldskirchen je v plamenu. V dolini Seirera smo napadli močne sovražne oddelke, jih razpršili in pogladi v beg, pri čemer so na ozemlju pustili številna trupla.

Vzdolž cele soške fronte od Kobarida do morja so pričele naše čete po dolgotrajni artiljerijski pripravi dne 21. t. m. zjutraj napadati sovražne pozicije, katere so branile raztegnjene mreže in železne žice, iz več vrst strelskih jarkov napravljene, in številne bojne sile. Pod silnim koncentriranim ognjem artiljerije in strojnih pušk sovražne pehote, ki je poleg tega metala tudi ročne granate, je osvojila naša rezko in trdovratno prodirajoča pehota z bajoneto važne pozicije v prostoru Krna, jako močni sistem strelskih jarkov pod Mrzlim vrhom, v toliminskem odseku številne dobro utrjene strelske jarke na hribu Sv. Lucije, severno Gorice, kakor tudi močan okop na pobočjih Sabotina. Na Krasu smo predrl močne črte sovražnika istotako na več točkah. Sovražni oddelki so bili uničeni ali razrušeni. 1184 vojakov in 25 oficirjev smo vjeli.

25. oktobra. Energična ofenziva naših hrabrih in neutrudljivih čet se nadaljuje z važnimi uspehi ob celi fronti. Na zapadnem obrežju Gardskega jezera smo zavajevali hrib Nodice, severo - vzhodno Cime al Bal, s čemur popolnoma obvladujemo dolino Ledro. V dolini Cordevole vzdržujemo pritisk na sovražne pozicije na Col di Lana. Malo utrdbo na polovici višine smo osvojili in vjeli nekaj mož. Med gorenjo dolino Boite in izvirom Rienza so prodirale naše čete skozi doline, ki obdajajo z boka pogorje Monte Cristalla, koncentrično na Schludersbach. Na pot nam postavljene sovražne ovire smo uničili. V Karniji so obnovile naše čete srečne izpade iz višinskih dolin Degano, But in Chiasso. Sovražnik je izgubil 21 vjetnikov, med temi 1 oficirja. Pomen naših uspehov dne 21. oktobra v Zajezerski dolini, kjer smo pokopali 426 sovražnih trupel,

se potrjuje. Ob gorenji in srednji Soči so dosegle naše čete večeraj uspehe na malem Javorčecu, na višini Svete Lucije, vzhodno Plavi in na hribu Oslavja. Dva močna sovražna protinapada na Mrzli vrh sta bila zavrnjena. V tem frontnem odseku smo napravili 151 vjetnikov, med njimi 2 oficirja. Na Kraški planoti so začele naše čete zjutraj dne 22. oktobra s ponovljeno silo zopet napadati. Ne glede na močan sovražni odpor, ki je imel svojo oporo v ljutem koncentriranem ognju številnih baterij polnih učinka, se je posrečilo naši pehoti po trdovratnem boju, ki je valoval sem in tja, skoro ob celi fronti napredovati, zlasti proti Sv. Martinu na Krasu. Vjeli smo 2009 mož, med temi 50 oficirjev, 7 strojnih pušk, mnogo municije in drugega vojnega materiala.

#### Padli in odstavljeni poveljniki.

Rim, 23. oktobra. Generalajtnat Momo je umrl v Florenci. Polkovnik Cassoli je padel ob fronti. Poveljniki pehotnih polkov št. 5, 21, 25, 53, 85 in 87 in še drugi pehotni polkovniki, ki so navedeni v uradnem listu samo s priimki, kakor tudi poveljnik 8. alpinskega polka so stavljeni v dispozicijo.

#### Transporti italijanskih ranjencev.

Kolin, 23. oktobra. »Kölnische Zeitung« poroča iz Milana: Včeraj se je peljalo tozov mimo 11 vlakov, vsak po 18 vozov ranjencev skupaj nad 4500 mož, iz bojev proti Avstriji, v smeri na Genovo.

#### Italijansko brodogradništvo.

Brindisi, 25. oktobra. Po semkaj došli brezlični brodogradniki se obstrlejevanja in blokade bolgarskega obrežja udeležuje tudi italijansko brodogradništvo.

#### Pogovori z italijanskim vojnim ministrom.

Lugano, 23. oktobra. Italijanski vojni minister se je vrnil šele včeraj iz glavnega stana v Rim. Imel je z ministrskim predsednikom Salandrom in zunanjim ministrom Sonninom daljše pogovore o vojnem položaju na italijanski fronti in glede dogodkov na Balkanu.

smo se teh pozicij zopet polastili. Na desnem bregu Nišave so naše čete zopet zavajevale svoje pozicije vzhodno Pirota, ki jih je sovražnik zjutraj zavzel. Na levem bregu Nišave se vrše boji. Pri Kumanovu, kjer operira sovražnik z velikimi silami, in pri Krivolaku, 35 km jugovzhodno Velesa ob Vardariju, kjer nas podpirajo francoske čete, se vrše boji.

#### Francosko uradno poročilo o bombardiranju Dedeagača.

Pariz, 23. oktobra. (Kor. urad.) »Agence Havas«: Uradno mornariško poročilo. Dne 21. oktobra popoldne so vojne ladje zaveznikov bombardirale pristaniške naprave in skladišča v Dedeagaču, ne da bi streljale na obljudene dele mesta. Uničile so nekaj vojaških naprav in opazovalnih postaj na bolgarski obali.

#### O bojih v Mačvi.

Iz vojnega časnikarskega stana poročajo: Boji v Mačvi so bili nad vse srditi. Tu se boreče krilo Kövessove armade je moralo dobro napeti svoje sile, da zlomi trdovratni srbski odpor. Prodiranje se je vršilo v dveh skupinah: ena je pri Jarku forsirala Savo, druga je operirala ob izlivu Drine proti Parasnici. Tu je divjal boj zlasti ob cesti Ravnje-Crnabara, iz Jarka prodirajoče čete pa so se morale boriti v močvirjih reke Bitve z velikimi težkočami. Srbske utrdbe so bile jako močne. Cela Mačva je bila takorekoč ena sama podzemna trdnjava. Srbi so prepletili polja z jarki, okopi, žičnimi ovirami, skрили svojo artiljerijo za turšična skladišča, napravili med drevjem skrbno maskirane rešute. Tudi naše čete so se zakopale v neposredni bližini sovražnika. Dan in noč je nato vršila naša težka artiljerija svoje uničevalno delo, marsikatera lična kmečka hišica se je razrušila, granate so drobile žito in buče ter uničevale srbske okope. V nedeljo 17. t. m. pa so naše čete izvršile generalni naskok. Od dveh strani so navalile naše čete in v krvavih bojih, ki so bili posebno ljuti pri Glušcih, so se polastile ene mične vasice za drugo. Med tem je skupina, ki je prodirala od Drine sem, osvojila Crnobaro, Radenkovič, Kanovopolje in prodrla ob železnici do Šabca, katerega osvojitve je kronala naš uspeh v Mačvi.

#### Srbske čete v Rumuniji.

Iz Bukarešte poročajo: Po porazu pri Tekiji, so opustili Srbi svoje pozicije na bregu Donave. Srbska artiljerija je težke ruske topove demolirala in 600 mož je zbežalo pri Gruji na romunska tla.

#### Bodoči sedež srbske vlade.

Bukarešt, 25. oktobra. Glasom listov je romunsko poslaništvo v Srbiji sedaj v Čačku, dve uri od Kraljeva, kamor se srbska vlada v kratkem preseli.

#### Pariški srbski poslanik v položaju.

Iz Pariza javljajo: Tukajšnji srbski poslanik Vesnić je zelo resen; ne delamo si nikakih iluzij, računamo pa na hrabrost naših čet in na pomoč naših zaveznikov, ki mora priti prav naglo. Stvar, za katero se borimo, je ravnotako njihova kakor naša.

#### Car proti kralju Ferdinandu.

Kodanj, 25. oktobra. Car je dal iz liste ruskih oficirjev črtati bolgarskega kralja in prestolonaslednika Borisa ter je prepovedal za celo Rusijo nositi bolgarske redove. Zaeno s carskim oklicem se je razglasilo, da je v rusko armado uvrstiti vse na Ruskem bivajoče Bolgare od 15 do 45 let, ki hočejo postati ruski državljani.

#### Ruske obljube.

»Aftenposten« javlja iz Pariza: Carjev pobočnik general Višnolicki je prispel v srbski glavni stan, kjer je izjavil, da se bodo najpozneje v 14. dneh poskusile ruske čete izkrcati na bolgarski obali.

#### Ruski pomožni zbor že na potu v Bolgarijo?

Preko Kopenhagena javljajo: V Pariz so prispel zanesljive vesti, da je ruski pomožni zbor za Srbijo odšel dne 22. oktobra. Vsak hip je pričakovati vesti, da se Rusi izkrcali na bolgarski obali Črnega morja. Dosedaj pa še ni tozadevnega poročila.

#### Rusi bombardirajo Varno in Burgas.

Berolin, 25. oktobra. Lokalni anzeiger« javlja preko Rotterdam: Rusko brodogradništvo je bombardiralo Varno in Burgas.

#### Bolgarski listi proti Angliji.

Vladni list »Narodni Prava«: Bolgarija je pričakovala vojno napoved entente, zato angleška in francoska napoved ni napravila nikakega vtisa. Bolgarija je zvezana z

mogočnima zmagovalkama Nemčijo in Avstrijo ter Turčijo. Vojna napoved Anglije le dokazuje, da ja ta država svojem svetonem roparstvu predejala nov zločin. »Neue freie Presse« izjavljajo: Anglija se ne bori za svobodo narodov, temveč za lastno slavo. Hrabra bolgarska armada, Bog in sveta bolgarska stvar, nam bodo dale moči, da pomagamo centralnim državam razrušiti Anglijo, osvoboditi narode, ki ječijo pod angleškim jarmom, osvobodimo morje in kaznujemo angleškega roparja, ki živi od krvi milijonov nesrečnih ljudi na celem svetu.

Gešovov »Mir« pravi: Sedaj hočemo urediti račune. Mi zahtevamo le to, kar je naše. Četverozveza naj pride in naj nam skuša vzeti Makedonijo.

#### Razgovor z Radoslavovom.

Wolfiv urad priobčuje razgovor z bolgarskim ministrskim predsednikom Radoslavovom, ki je rekel med drugim: »Srbija je že popolnoma izolirana. Njen poraz bo najugodnejše vplival na vojaško in politično situacijo centralnih držav in bo, kakor vse kaže, tudi pospešil konec evropske vojne. Srbi še očitno računajo na pomoč entente, toda to upanje jih bo pač varalo. Pomoč entente bo nezadostna in prepozna. Bombardiranje Dedeagača in Porto Lagosa je povzročilo le malo škode in ni napravilo na nas nikakega vtisa. Ententa je mislila, da bo naščevala narod proti kralju in vladi, pa se je kruto varala. Bila je tako navajna, da mi je neki francoski državnik dejal, da si upa s 3 milijoni franki pridobiti celi bolgarski narod. Odgovoril sem mu, da bi s tremi milijoni ravno tako malo opravil kakor s tremi milijardami. Dogodki so pokazali, kako se je ta mož motil. Bolgarija bo po zmagi ostala važen faktor pri delu centralnih držav za kulturni, gospodarski in politični napredok.

#### Radko Dimitrijevič v Rumuniji.

»Kölnische Ztg.« poroča: General Radko Dimitrijevič se muči v Bukarešti, odkoder hoče dobiti zvezo s svojimi somišljeniki v Bolgariji, da bi z njimi povzročil državni prevrat. Bolgarska vlada je o njegovih načrtih podučena ter je že storila vse primerne korake.

Kakor poročajo »Narodni Prava«, bodo general Radko Dimitrijevič in vsi bolgarski častniki, ki so ostali v Rusiji, postavljeni pred vojno sodišče kot dezertjerji in veleizdajniki.

### Pritisk entente na Grško in Rumunijo.

#### Konference v Rimu radi Grške.

»Secolo« javlja iz Rima: Sonni no konferira zadnje dni neprestano s Salandrom in tujimi diplomati. Včeraj se je posvetoval s francoskim veleposlanikom Barrèrom in prvim tajnikom ruskega veleposlaništva o balkanskem problemu, zlasti pa o odklonilnem stališču, ki ga zavzema Grška napram zahtevam četverozveze. »Secolo« meni, da bo treba vporabiti sedaj proti Grški bolj prepričevalna sredstva. Naivno je upati, da bodo imela prijateljska pogajanja uspeh.

#### Nove angleške obljube.

Iz Londona poročajo: Anglija bo predložila v najkrajšem času grški vladi nove sijajne ponudbe. To bo obenem zadnji prijateljski korak angleške vlade v Atenah.

Pariz, 24. oktobra. »Petit Parisien« poroča, da je Angleška ponudila Grški za njeno udeležbo na vojni, odstop Yonije, srbske okraje ob spodnjem Vardariju, bolgarsko obrežje ob Egejskem morju s Porto Lagosom in Dedeagačem ter otok Ciper. Ker je Angleška minolo leto anektirala Egipt in je gospodar dežele, nima zanjo Ciper nič več takega pomena, kakor ga je imel poprej.

#### Anglija grozi Grški s prerušanjem diplomatskih odnosov.

Budimpeštanski »Vilag« javlja iz Aten: Angleški poslanik je izročil grški vladi posebno noto, ki z obžalovanjem konstatira, da je storila Grška s svojo svojevoljno interpretacijo srbsko - grške pogodbe sovražnikom četverozveze veliko uslugo. Nota končno grozi, da bo Anglija prekinila prijateljske stike z grško vlado.

Ministrski predsednik Zaimis se je takoj po prejemu note podal h kralju, ki se je posvetoval tudi z načelnikom generalnega štaba. Nato se je vršil ministrski svet, v katerem je šef generalnega štaba izjavljal, da se Grška sedaj, ko je dopustila izkrcanje četverozveznih čet na svojem ozemlju, ne more več izogniti vojni.

#### Entente čete v Solunu.

»Frankfurter Zeitung« poroča, da se je dosedaj izkrcalo v Solunu

le 58.000 francoskih in angleških čet s 100 topovi. 20.000 mož je že odšlo v Srbijo in sicer 12.000 z železnico, 8000 pa peš. Z ozirom na pomanjkanje transportnih sredstev bo rabila ententa štiri tedne, predno spravi 100.000 mož v Srbijo. Med izkrcanimi četami se pojavlja nezadovoljnost.

#### Kralj Konstantin gre v Solun.

»Neue Freie Presse« poroča iz Aten: Kralj Konstantin se poda ta teden najbrž v Solun, da inspiciira makedonske garnizije.

#### Denar četverozveze za Grško.

Iz Aten poročajo: Ententa je nakazala grški vladi zopet 10 milijonov kot drugi obrok 30milijonskega mobilizacijskega posojila.

#### Rumunija pred odločitvijo.

»Morningpost« poroča iz Bukarešte: Tu čutijo vedno bolj, da se je položaj na Balkanu vsled nastopa Bolgarije in stališča Grške popolnoma spremenil. Prišel je trenutek intervencije. Najširši krogi naroda pričakujejo, da bo vlada storila odločilne korake. Odločilen faktor pa je vprašanje, kako močne sile lahko spravi ententa v Srbijo.

#### Nedeljske demonstracije v Bukarešti.

Z Dunaja se poroča: Nedeljskim demonstracijam in manifestacijam v Bukarešti ne pripisujejo tukajšnji diplomati krogi nobenega pomena, ter ne verjamejo, da bi mogle vplivati na politiko romunske vlade, ki hoče ohraniti nevtralnost.

## V osvojenem Belgradu.

»Pesti Naplo« priobčuje iz vojnega časnikarskega stana naslednjo sliko iz osvojenega Belgrada:

Nemške čete, osvojivše Ciganski otok, so pripeljele prve vjetnike v Zemun. Hrabri borci, ki so branili to postojanko, so se izmučeni bili do zadnjega. Ipak jih je 70 bilo vjetih, na čelu jim neki podčastnik. Ze postaren mož, morda kakih 50 let. Raztrgana mu je bila uniforma. Ko so ga zarobili, je ostal nepremično na svojem mestu in akoravno so mu rekli, da naj vendar gre naprej, se ni premaknil. Naenkrat je razširil roke proti Belgradu in se zrušil v blato. Se le sedaj smo opazili, da krvavi iz štrih ran. Niti besedice ni govoril, nič ni tožil. Na obali, v obliču Belgrada je izdihnil svojo dušo. Ta stari vojak je simbol srbskega odpora, in pri vsej mrznji, ki jo moramo čutiti proti Srbiji, ker je ona, kakor se vidi, navalila na nas prokletstvo vojne, ipak ne moremo omalovaževati junaštva tega naroda, ki v trenutku svojega pogina prezira smrt.

Možje, starci, žene, otroci se borijo sedaj za bodočnost smrti z vsakim orožjem puškami, pištolami, noži, pestmi in zobmi. V Srbiji se bije najkrvavejši boj cele svetovne vojne. Načelamo se, da bo plamen, ki je bil tu razpaljen, tudi tu ugasnil. Nemški častniki pravijo, da so Srbi najtrdovratnejši sovražniki. Ni dovolj, da ga ubiješ, moraš ga povsem potolči, da ne bo več nevaren. Naša pehota je prodirala proti Avali preko polja, ki bilo posuto z mrličmi. V srbskih zakopih vztrajajo sovražniki do zadnjega moža. Njihove žene in otroci, ki jim prinašajo municijo, jemljejo puške iz rok svojih mrtvih mož in očetov in dirjajo sami v boj.

Sam Belgrad, kamor sem prišel dva dni po osvojitvi, ima pečat strašne smrtonosne borbe. Glavno mesto Srbije je onemelo. Od 120.000 prebivalcev jih je ostalo v mestu komaj 10.000 in to le mali ljudje, delavci. Drugi so po razglasu, objavljenem 8. oktobra ponoči, zbežali v Niš, Skoplje, Bitolj. Ulice so puste, trgovine zaprte. Ena, dve žene, črno oblečene se plazijo po ulici, pritiskate k zidu; iz oči jima sije sovraštvo. Belgrad nima več značaja mesta.

En edini boljši lokal je odprt — Hotel Balkan. Pred 15 meseci sem bil v mestu — toda danes napravljala na mene najbolj žalosten, pust in obupen dojem. Teden po osvojitvi ne vidim v Belgradu drugega, kakor postreljane hiše, razrušene in oropane trgovine, v črne robce omotane pojave in nemo, strašno tišino. Belgrad je umrl, toda predal se ni.

Izkrcal sem se na obali tega mrtvega mesta iz ogrskega parobroda »Torontal«. Na Donavi vlada šum in trušč, ki me spominja na pomorsko bitko. Na obali izkrcavajo naši priljago: vreče z moko, municijo, potrebščine za »Rdeči križ«, neštivilne konzerve in povsod so na delu hercegovinski delavci s rdečimi fesii pod zastavami s polmesecem. Na zapadni obali se na hišah nahajajo le mali sledovi strelav.

Prišel sem do hotela »Moskva«. Nikjer ne vidim meščana. Tu pa tam gleda izza kakih polu priprtih vrat postaričen obraz v črno ovite ženske.

# Naše čete so zasedle Valjevo

NAŠA KONJENICA V VALJEVU. — KÖVESSOVA ARMADA SE BLIŽA ARANGJELOVCU. — BOLGARI SO PREKORACILI TIMOK OD IZVIRA DO IZLIVA.

Dunaj, 25. oktobra. (Kor. urad.) Uradno razglajajo:

#### Jugovzhodno bojišče.

Avstro-ogrski oddelki konjenikov so vkorakali v Valjevo. Armada generala von Kövessa se med boji bliža mestu Arangjelovac.

Na obeh straneh Kolubare prodirajoče c. in kr. čete te armade napadajo višine južno in jugovzhodno Lazarevca.

Drugi avstro-ogrski armadni zbor je porazil Srbe pri Ratarjih, 10 kilometrov jugozapadno Palanke, nemške čete pa so zajuršale z veliko srditostjo branjene pozicije južno Palanke, ter osvojile Petrovac v dolini Mlave.

Pri Oršovi čez reko prepeljane avstro-ogrške in nemške čete prodirajo v gorovju vzhodno rečne ožine Klisura. Sovražnik je zbežal, pustivši ležati puške in municijo.

Bolgari so v zadnjih dneh prekoracili na številnih točkah Timok od izvira do izliva. Njihovi napadi na višine levega brega ter na Zajčar, Knjaževac in Piroto napredujejo.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, iml.

PREHOD ZAVEZNIŠKIH ČET ČEZ TAMNAVO. — GALLWITZOVA ARMADA JE IZVOJEVALA NOVE USPEHE. — BOLGARI SO SE Približali PIROTU NA 20 KILOMETROV.

Berolin, 25. oktobra. (Kor. ur.) Wolfiv urad poroča:

Veliki glavni stan, 25. oktobra: Balkanski bojišče.

Pri Višegradu smo razširili pridobljeno mostišče. Zapadno Kolubare smo zasedli prehod čez Tamnavo severozapadno Uba.

Armada generala von Kövessa je dospela do splošne črte Lazarevac, severno Arangjelovca-Rabovac (zapadno Ratarov).

Armada generala von Gallwitzja je zajuršala južno Jasjenice dominirajočo višino vzhodno Baničine, zavzela v Moravski dolini po ljutih

bojih Dolenjo Livadico ter Žabare in je dospela vzhodno od tam do črte višina Presedna, južno Petrovca, zapadno Meljnice. V dolini Peka smo zasedli višino zapadno in severozapadno Kučeva.

Čete, ki so udarile pri Oršovi, so prodrlle dalje proti jugu ter so dospel s svojim krilom do Sipa ob Donavi.

Bolgarska armada generala Bojadzeva je osvojila greben med vrhovoma Drenove glave in Mirkovca (20 km od Pirota).

#### Vrhovno armadno vodstvo.

### BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 24. oktobra. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Bulgare«: Uradno poročilo o operacijah 23. t. m. pravi:

Naše čete so pri Skoplju odločilno porazile srbske čete ter so mesto definitivno zasedle. Sovražnik, ki je imel več kot 500 mrtvih in ranjenih, je vržen na sedlo Kačanik nazaj. Naše čete ga v tej smeri neprestano zasledujejo.

Sofija, 25. oktobra. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Bulgare« javlja: Uradno poročilo o operacijah 24. t. m. pravi: Naše čete so zavzele Negotin in donavsko pristanišče Prahovo. Dosedaj znani plen: 1 oskrbovalno skladišče in 20 vagonov z vojnim materialom. Vjeti so: 1 častnik in 270 mož. Na bojišču smo pokopali 300 srbskih mrličev. Princ Kiril in armadni zapovednik sta bila v Skoplju zelo slovesno sprejeta. Mesto je bilo okinčano z našimi zastavami in preprogami. Celokupno prebivalstvo se je udeležilo sprejema ter je jokalo radostnega ganjenja. Oduševljenje bilo nepopisno.

#### SRBSKO URADNO POROČILO.

Srbski generalni štab poroča 22. oktobra: Dne 22. oktobra so se boji na severni fronti blizu Morave nadaljevali. Naše čete vztrajajo v svojih pozicijah. Pri vasi Starčevo, 22 km jugo - vzhodno Požarevca, so vrgle sovražnika iz njegovih pozicij nazaj. Pri Belgradu se nadaljuje boj, ne da bi se bil položaj izpremenil. Na vzhodni fronti je napadel sovražnik zopet z močnimi silami naše pozicije pri Mačku, 11 km vzhodno Knjaževca, ki jih je po ljutem boju z ročnimi granatami osvojil. S protinapadom



Sicer spominjajo le psi, ki se klatijo po ulicah, da so tu stanovali ljudje. Prvo javno poslopje, pred katerim sem obstal je „Narodna banka“. Veža je širok odprt. Pred njo stoji naš črno-vojnik na straži. V veliki dvorani vlada nered, ki spominja na paniko, v kateri so uradniki zapustili banko. Velike omare so odprte. Pisma, menice, spisi leže na tleh.

Hotel „Moskva“ je bil že lansko leto močno poškodovan. Sedaj je vse zabito z deskami, okna pa so popokala od granat. V Mihajlovi ulici tja do tovarov je videti znake neusmiljene borbe. Kroglice so razdrobile izlozbe, hiše so razdrpane, opeka na strehah razbita, po ulici leže žice in drogi od telegrafa, svetilke, pohištvo — vse je služilo za barikade. Hotela „Srbska truma“ in „Srbski kralj“ sta uničena. Ljudje so streljali iz kavaren, izza barikad, zgrajenih s stolov in miz, vsak žid je oškropljen od tisočev krogelj. Po vsej priliki so morali naši branitelji s strojnimi puškami pregnati. Srednji trakt vseučilišča je porušen od granat, po prekrasni zbirki knjig brskajo kokoši.

Mihajlov spomenik je ostal nepoškodovan. Na stopnišču gledališča se je nekaj ur držala gruča mladih ljudi, dokler jih niso Nemci pobili. Na dvorišču zunanjega ministrstva leže nakopičeni spisi, potni listi, tiskovine in zbirke starih porumenelih brzojav. V dvorni lekarni so tla posuta s črepinjami razbitih steklenic.

Poiskal sem naše poslaništvo v Krunski ulici. Nekoliko šip je razbitih, sicer je poslopje nepoškodovano. Vrt je divje zaraščen. Pečati na poslopju nemškega poslaništva so nepoškodovani, kakor tudi na poslopih vseh drugih poslaništev. Malo palačo ruske legacije stražijo vojaki in na železni ograji, ki obdaja konak, vidim viseti raztrgane komadiče srbske trobojnice. Novi konak je prazen. V veliki prestolnici dvorani se je razpočila granata. Na pročelju vihrajo avstrijska, madžarska in nemška zastava.

Največ sledov je na Kalimegdanu. Vojasnice, oficirski kazino, vojaška šola, stolpi — vse je razrušeno. Eden naših možnarjev je tu pokopal celi angleški pomorski top. Po razvalinah leži orožje, puške vseh sistemov, noži, revolverji, stare turške pištole — vse je služilo belgrajskim prebivalcem za boj. Zlasti žene so se odlikovale v neusmiljeni poulični borbi. V mnogih hišah so stara mati, mati in vnukinje metale ročne granate na Nemce. Dosti jih je bilo na mestu prebodeh, druge so se potem zopet poskrile in sedaj jih izganja glad iz njihovih skrivališč. Mrličji so ležali po ulicah, za vratami hiš in trgovin, po sobah, na mizah, viseli so skozi okno s prestreljenimi glavami.

Sedaj vlada na Kalimegdanu ista smrtna tišina, kakor v mestu.

Le tam deli je ostal star zahripan vrtnjak, ki se sedaj suče našim in nemškim vojakom v zabavo.

Za načelnika zasedenega mesta je bil imenovan ravnatelj Srbske Narodne banke Kosta Popović. Izdal je poziv na meščanstvo, v katerem opozarja na mir in red in objavlja, da mora vsakdo oddati svoje orožje. „Oni, ki so se skrili, naj se vrnejo v svoje hiše, če ne naj se brigajo za otroke in ne za politiko.“

Tako se je do 16. t. m. nabralo v Belgradu kakih 15.000 prebivalcev, ki so prišli deloma iz svojih skrivališč. Dve knjigarni in 4 branjarije so odprle svoje prodajalne. Zanimivo je, da pripada do 60% onih, ki so ostali v mestu srbskim „narodnim liberalcem“ in „socijalistom“, ki so na zadnji skupščini glasovali proti Pašiću in rusofilom.

Pogovarjal sem se z več trgovci, ki so mi rekli, da so se od februarja sem nahajali v Belgradu mnogi francoski, angleški in ruski častniki. Rusko zapovedništvo je bilo nastanjeno v hotelu „Pariz“. Navzlic vsem uspehom lanske vojne, razpoloženje v mestu ni bilo baš oduševljeno. Ljudje so želeli mir, trgovina in industrija je popolnoma uničena. Socijalisti so v svojih listih napadali Pašića in prestolonaslednika. Prve dni oktobra je prevzel zapovedništvo general Živković. Častniki so govorili, da se bo Belgrad držal več tednov, morda celo do Božića. Za časa bombardiranja so stanovali ljudje v Zletih. Predmestna drhal je v zmesnjavi oropala več trgovin. Juriš naših čest. 8. t. m. je izzval veliko paniko, vse je bežalo. Zivljenje v mestu je bilo sicer po ceni. Kilogram kruha 60 vinarjev, govedina 1 krono 80 vin., svinjetine 2 K. Meščanstvo je bilo o vojnih dogodkih precej dobro poučeno, oficirski krogi so le tajili predstojajočo vojno z Bolgarijo. Ženske so uprav strastno hujskale proti Nemcem. Dne 6. in 7. oktobra je padlo na Kalimegdanu 3000 ljudi, med njimi francoski kapitan Renny. Padlo je tudi mnogo angleških topničarjev in več ruskih pijo-nirjev.

# Vojna z Rusijo.

## NAŠE ČETE POTISKAJO RUSE PRI ČARTORIJSKU NA REKO STIR.

Dunaj, 25. oktobra. (Kor. urad.) Uradno razglasa:

### Rusko bojišče.

Napadi zapadno Čartorijska napredujejo uspešno. Navzlic ljutemu odporu potiskamo sovražnika proti Stiri nazaj. Včrtašnji plen v teh bojih znaša 2 častnika, 1000 mož, 4 strojne puške. Sicer na severovzhodu ničesar novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

## BOJI PRI RIGI — RUSKI PROTI-NAPADI V OKOLICI DVINSKA ODBITI.

Berolin, 25. oktobra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 25. oktobra:

### Vzhodno bojišče.

Armadska skupina generala feld-maršala von Hindenburga.

Južno od Keppau, jugovzhodno Rige, so bili ruski sunki odbiti. Proti-napadi na pozicije severozapadno Dvinska, ki smo jih osvojili 23. t. m., so se razbili. Število vjetnikov se je zvišalo na 22 častnikov in 3705 mož, množina plena pa na 12 strojnih pušk in 1 metalca min. Slabe nemške sile, ki so severno luksta prodrele preko istoimenovanega odeska, so se pred nadmočnimi napadi zopet izognile na zapadni breg. Severno Drisvijatskega jezera so ostali ruski napadi na našo pozicijo pri Gratenih-Grenzthalu brezuspešni.

Armadni skupini generalov feld-maršalov princa Leopolda Bavorskega in von Mackensena.

### Položaj je neizpremenjen.

Armadska skupina generala von Linsingena.

Zapadno Komarova so vdrla avstro-ogrsko čete v sovražno pozicije 4 in pol kilometra na široko.

Vrhovno armadno vodstvo.

## ZAPADNO BOJIŠČE.

### NOVI FRANCOSKI NAPADI V CHAMPAGNI.

Berolin, 25. oktobra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 25. oktobra: Zapadno bojišče.

V Champagni nas Francozi po najsilnejši artiljerijski pripravi napadajo pri Tahure in proti naši severno od Le Mesnil izbočeni poziciji. Pri Tahure se njihov napad v našem ognju ni mogel popolnoma izvršiti. Pozno zvečer se je vršil še ljut boj na molečem oglu severno od Le Mesnil. Severno in vzhodno od tam je bil napad s težkimi izgubami za Francoze odbit.

Vrhovno armadno vodstvo.

## ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

London, 25. oktobra. Feldmaršal French javlja: Zadnje tri dni je artiljerija južno kanala La Bassé živahno delovala. Tudi so bili boji z ročnimi granatami. Dne 22. t. m. so imeli naši letalci s sovražnimi letali boje v zraku. Ti poslednji so bili prisiljeni iti na tla in so bili pregnani. Eno nemško letalo je padlo, prevrnilo se, z visočine 7000 čevljev, in zletelo na gozdič za nemškimi linijami.

### BOJI NA MORJU.

Berolin, 25. oktobra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Dne 23. t. m. se je potopila pri Libavi velika križarka »Princ Adalbert«, zadeta od dveh strelav sovražnega podmorskega čolna. Žal, da smo mogli rešiti le mali del ladine posadke.

Načelnik generalnega štaba mornarice.

(»Princ Adalbert« je srednje-velika nemška oklopna križarka z 9000 tonami prostornosti, ki je razvila s 16.200 HP 21 milj brzine. Oborožena je bila s 4/21 cm, 10/15 cm, 18/8 cm topovi, posadka je štela 591 mož. »Princ Adalbert« je bila zgrajena leta 1901. in spada torej že med starejše nemške vojne ladje.)

Köln, 25. oktobra. (Kor. urad.) »Kölnische Ztg.« javlja od holandske meje: Dne 20. t. m. je nemški podmorski čoln pri otoku Wight tor-

## RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 23. oktobra. (Zakasnelo došli konec uradnega ruskega poročila z dne 21. oktobra.) Pri Novem Aleksinjecu, 31 km severozapadno Tarnopola, smo včeraj z energičnim naskokom zavzeli en del sovražnih pozicij. Zavojevali smo tudi pozicije pri Lopuznu (9 km severno Aleksinjca). Tekom dneva smo v teh bojih vjeli 138 oficirjev in približno 7500 vojakov ter zaplenili dva topa in mnogo strojnih pušk.

21. oktobra. Blizu Šmardena zapadno Šloka (16 km) se je razvilo več majših bojev, ki so bili za obe strani brez pomena. Ob gozdu vzhodno vasi Olaj, na cesti v Mitavo, se nadaljuje infanterijski in artiljerijski ogenj. Na levem bregu Dvine (2 km zapadno Borkovic) so napravili Nemci več izpadov in brezuspešno poskusili ofenzivo. Na daljni fronti do Pripjeta nič posebnega. — Boji ob levem bregu Stira se nadaljujejo. Pri Komarovu, severovzhodno Kolkov (10 km) in blizu Kolkov smo glasom dodatnih poročil vjeli še 22 oficirjev, 1600 vojakov, 17 strojnih pušk, 8 metalcev bomb in dva reflektorja.

### DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

Kodanj, 25. oktobra. »Ruski Invalid« pripravlja v inspiriran članu javnost na to, da bo padla Riga. List zatrjuje, da se bo rusko desno krilo tudi po padcu Rige moglo naslanjati ob zaliv, češ, za Nemce Riga ne pomeni dosti, dokler obvladuje zaliv rusko brodogradnje.

Frankfurter Zeitung« javlja iz Petrograda: Zmagovanje reakcije je vidno iz imenovanja visokih uradnikov in ostrega kaznovanja liberalnih listov.

»Kölnische Zeitung« javlja iz Petrograda, da je general Rennenkampff odstavljen.

»Baseler Nationalzeitung« poroča iz Petrograda: V naznanilu enega gardnega polka za panihodi padlih oficirjev je cenzura črtala eno ime. Domneva se, da je bil padli veliki knez.

»Lokalanzeiger« javlja, da je stališče ruskega ministra prometnih sredstev Buhlova omajano in se pričakuje njegov skorajšnji odstop.

pediral angleško transportno ladjo. Parnik se je prevrgel in potopil. Mnogo vojakov je poskakalo s krova.

Berolin, 25. oktobra. (Kor. ur.) Poročevalec Wolffovega urada poroča iz Aten: Tukajšnji listi javljajo, da je bil pri Cagezi ob jugovzhodni obali solunskega pristanišča potopljen angleški transportni parnik Marketti, ki je imel na krovu 1000 angleških vojakov, municijo in sanitetce. Rešilo se je 83 mož.

Pariz, 24. oktobra. »Petit Parisien« javlja uradno: Od 1. do 20. t. m. so sovražni podmorski čolni potopili naslednje francoske parnike: »Provincias«, »St. Marie«, »Antoine« in »Admiral Amelin«. Prvi trije so bili prazni; moštvo se je rešilo. Z »Amiralom Amlinom« se je potopilo 64 mož. Uradno poročilo ne pove, da so to bili vojaki.

Pariz, 24. oktobra. »Petit Parisien« javlja iz Le Havrea: Parnik »Pomerian« je vsled megle zavozil, vračujoč se iz Kanade, na skalovje pri svetilniku Oeteville. Razglasa se, da parnik »St. Pierre« ni bil potopljen po nemškem podmorskem čolnu, kakor se je prvotno poročalo. Najbrž se je zgodila zamenjava s kakim drugo ladjo.

Düsseldorf, 25. oktobra. General-Anzeiger javlja iz Londona: Tu so v velikih skrbih za usodo štirih velikih parnikov. Z važnimi tovari so odpluli v Solun, pa že 14 dni ni vesti o njih.

Pariz, 25. oktobra. »Journal« javlja, da je nemški podmorski čoln torpediral v kanalu La Manche francosko ladjo, ki je peljala 50 ambulanc.

### Kriza na Francoskem.

Kolonija, 25. oktobra. Pariški poročevalec milanskega »Secola« poroča, da je v francoskem ministstvu nastala velika kriza. Parlament se je prepričal o napakah in slabostih vlade. Od zbornice zahtevane tajne seje so zavezniške vlade preprečile, češ, da se politike četverozveze tihočaji spori tudi v tajni seji ne smejo razglasiti. Vivianjev naslednik bo najbrž Briano, morda pa tudi Clemenceau.

Genova, 25. oktobra. »Temps« graja postopanje četverozvezne diplomacije in pravi, da so premembe v francoski in v angleški vladi nezogibne. Če bo prihodnja vlada odločno postopala, bo uživala zaupanje.

Hag, 25. oktobra. Bivši francoski minister zunanjih del, Hanotaux, je v listu »Figaro« priobčil oster članek, v katerem pravi: Vojaske krogi in razne komisije ponavljajo zdaj neprestano besede nekega bivšega možičnika, da ima ušesa, nima pa ust. V sedanjem trenutku, ko mora Francija storiti novo odločitev, je potrebno, pogledati na preteklost in se vprašati, če je še dalje upravičeno brezpogojno zaupanje, ki je posvečeno Francoska svoji vladi že petnajst mesecev. Priznati je treba, da je bila Francija v vseh važnih vprašanjih dosti premalo egoistična. Nobena pogodba ni nalagala Franciji dolžnosti, da se udeleži ekspedicije na Dardanele. Francija je dala na Balkanu vse na razpolaganje svojim zaveznikom. V januarju je bilo po francoskih prizadevanjih že skoro tako daleč, da sta hoteli Romunska in Grška potegniti meč. Francoski narod bo vnovič svoji vladi zaupal, a to je zadnji poskus.

## Boj za Carigrad.

### TURSKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 23. oktobra. Glavni stan javlja: Ob dardanelski fronti je provzročila naša artiljerija v sovražnih streških jarkih veliko škodo. Naša artiljerija je zadela sovražno torpedovko, ki je obstreljevala okolico Djonghairja. Opazilo se je, da se je dvignil gost dim in da je nastala eksplozija na torpedovki, ki so jo druge torpedovke vlekale na Imbros. Pri Ari Burnu in Seddil Bahru je streljanje artiljerije in infanterije ter metanje bomb, drugače nič posebnega.

Carigrad, 24. oktobra. Naše patrulje so pustile zaiti sovražne potulje v past in so en del pobile, drugi del pregnale nazaj za utrdbe. Naša artiljerija je razdrla pozicijo za metanje bomb in pred kratkim razdrto a od sovražnika popravljeno utrdbo.

### Prememba v turški vladi.

Dosedanji predsednik turškega parlamenta, Halil bej, je imenovan za ministra zunanjih del. Halil bej je pristaš mladoturške stranke in poseben prijatelj Nemčije. Bil je letos od aprila do junija v Berlinu, kjer je vodil različna pogajanja med Turčijo in Nemčijo.

## Tretje vojno posojilo.

Tisti dan, ko je izšel razglas o tretjem avstrijskem vojnem posojilu, je guverner poštnohramilničnega urada dr. Karol vitez Leth izrazil prepričanje, da bo uspeh tretjega vojnega posojila še večji, kakor je bil uspeh prvega in drugega vojnega posojila. Da se bodo upanja guvernerja poštnohramilničnega urada res izpolnila, to se vidi že sedaj, ko hite vsi krogi in vsi sloji, da podpišejo primerno svojim sredstvom vojno posojilo. Saj pa so podani tudi res vsi pogoji, da se vresniči napoved guvernerja poštnohramilničnega urada. V prvi vrsti je pomisliti, da je vojaški položaj monarhije jako ugoden. Dejstvo, da je posegla v svetovno vojno tudi Bolgarska, je ustvarilo popolnoma nov položaj, čigar pomen in značaj se spozna najbolje iz tega, da je odstopil francoski minister zunanjih del, ki ga je rusko časopisje imenovalo »dušo četverozveze«, in da je nastala na Angleškem velika ministrska in parlamentarna kriza in da se je na Ruskem zgodila rekonstrukcija ministristva, kateri bodo sledile še daljnje premembe v vladi. S tem, da je šla Bolgarska na strani centralnih držav v vojno, je zagotovljeno, da je poraz četverozvezne diplomacije takorekoč zapečaten. Na Ruskem odbijajo naše obudovanja vredne armade vse napade sovražnika; vsi novi napadi Italijanov so bili krvavo odbiti, na zapadu je francosko-angleška ofenziva, kakor priznava sedaj celo angleško časopisje, popolnoma ponesrečila, v Srbiji pa prodirajo Nemci, Avstrijci in Bolgari od dne do dne dalje in jim je popolna zmaga zagotovljena.

Kakor vojaški in diplomatični, tako je tudi gospodarski položaj naše monarhije naravnost sijajen. Posebnost sedanje svetovne vojne je, da daje ogromne zaslužke vsem podjetjem in producentom, od največjih tovarn do malih kmetij. Bilance skoro vseh industrijskih družb pričajo jasno, da jim je svetovna vojna ne le nič škodovala, kakor so se bale ob izbruhu vojne, nego jim prinesla ogromno mnogo dela in zaslužka. A da so kmetovalci, veliki in mali, prodali in prodajajo vse svoje prideleke po naravnost čudežno visokih cenah in si ustvarili izdatna premoženja, to ve itak vsakdo. V denarne zavode se stekajo nepretrgoma velike svote, čedalje večje, in te pričajo, kako velike nove kapitalne je ustvarilo gospodarsko delovanje ravno v vojnem času. Zanimanje za

tretje vojno posojilo, ki je v vseh krogih jako veliko in so že zdaj podpisane znamenite svote, je pa toliko naravnejše, ker je nalaganje denarja v vojnem posojilu jako koristno in dobičkanosno. Denar se obrestuje po 6,22% in je to obrestovanje garantirano za deset let. Tako ugodne prilike, naložiti denar na tako visoke obresti, ne bo kmalu dobiti in zato naj nihče te prilike ne zamudi. Za denarne zavode je posebno ugodno to, da je avstro-ogrška banka za lombardiranje zadolžnic tretjega vojnega posojila dovolila izjemno obrestno mero, namreč do 1917. leta 5%. To omogoča mnogim denarnim zavodom, da lahko podpisujejo dosti več vojnega posojila, kakor bi jih sicer dopuščala sredstva, kar jih imajo v gotovini. Različni zavodi so se te ugodne prilike tudi v izdatni meri poslužili in značilno je, da se že zdaj kaže, da se bo tretjega vojnega posojila še več podpisalo, kakor se je skupaj podpisalo prvega in drugega vojnega posojila. Prorokovanje sicer dandanes ni več v navadi, ali če vpoštevamo na eni strani, da poteče za podpisovanje vojnega posojila določen rok 6. novembra, na drugi strani pa vpoštevamo, kako se podpisujejo vse večje svote in naraščajo v milijone in v milijone, potem je gotovo upravičeno pričakovanje, da bo končni uspeh podpisovanja na tretje vojno posojilo sijajen. Podpisovanje se je začelo pod vtisom velike kanskega neujeta, ki ga je imelo na Nemškem najeto tretje vojno posojilo. Ta kolosalni uspeh je že sam po sebi napravil mogočen vtis ter je tudi v naši monarhiji podžgal ljudi, da tekmujejo pri podpisovanju tretjega vojnega posojila, kajti po vsi pravici si pravi vsakdo v naši državi, da moramo napeti vse sile in ne smemo preveč zaostati za Nemčijo. Naposled se gre za denarno oboroženje monarhije v sedanji svetovni vojni in sicer v dobi, ko se godi in bliža velika odločitev. Upanje na končno zmago, ki je utemeljeno v sijajnih uspehih armade in sili naših zaveznikov, mora v mestih in na deželi dobiti sijajnega izraza. Zato podpisujte vojno posojilo!

## Kako je naročiti moko.

Krankska dežela je navezana vseskozi na uvoz krušnega žita. Letos je trgovina z žitom in moko monopolizirana po državi in se je v to svrhu ustanovil Zavod za promet z žitom ob času vojne. Naloga in ob enem izključna pravica tega Zavoda je, kupiti razpoložljive množine žita po deželi sami, skrbeti za mletje ter dobavljati manjkajoče žito in moko; delo Zavoda je torej trgovsko.

Delovanje Zavoda pa je začetno po raznih ministrskih naredbah, s katerim se je določilo, koliko žita sme kdo obdržati za-se in koliko ga mora oddati Zavodu; na drugi strani pa tudi, koliko moke gre posameznim osebam, da se ista nabavi potom Zavoda.

Žito nakupuje Zavod po svojih komisijoniranjih; vse žito, kolikor se ga ne rabi za seme, se da na to v mline; med ljudstvo se žito ne deli, ampak se oddaja izključno že gotova moka.

Preskrba za moko je organizirana po okrajnih glavarstvih. Vsako okrajno glavarstvo napravi za svoj okraj skupni aprovizacijski načrt, razdeljen po občinah. Za vsako občino pa je dolžno sestaviti aprovizacijski načrt — najbolje razdeljeno po družinah — županstvo ali pa poseben aprovizacijski odsek. Za podlago služijo pri tem razne ministrske naredbe o uporabi moke, s katerimi se določa, da se smatra kot krušno žito: pšenica, soršica, rž, in ajda. (Ječmen in oves se po ministrski naredbi ne sme mleti. Razen za seme si lahko vsak obdrži za krmo predpisano množino ovsar: t. j. 1 kg za enega konja na dan in ječmena en četrt od razpoložljive množine; ostali oves in ječmen se mora prodati Žitnemu zavodu.) Za hrano pa smejo porabiti lastniki kmetijskih obratov, t. j. kmetovalci, udje njihove družine in posli, katerim se daje prosta hrana, na dan po 400 gramov krušnega žita ali 320 g moke (pšenične, ržene ali ajdove); osebe, ki sicer niso zaposlene pri kmetijstvu, ki pa vendar opravljajo težka dela po 300 g, drugi ljudje pa po 200 g moke na dan. Na ta način se izračuna, koliko žita oziroma moke rabi občina za svojo prehrano; odšteje se od tega žito, ki so ga posamezni kmetovalci pridelali in si ga po zakonu smejo obdržati, in kar manjka, toliko moke se sme potem naročiti. Te podatke mora torej vsako županstvo, oziroma občinski aprovizacijski odbor poslati na okrajno glavarstvo, da isto sestavi aprovizacijski načrt za cel svoj okraj. Za enkrat so okrajna glavarstva sama sestavila



provizorne aprovizacijske načrte, ki pa se bodo na podlagi podatkov, ki jih bo dalo popisovanje zalog z dne 15. t. m. po potrebi popravili.

Na podlagi omenjenih aprovizacijskih načrtov se nato naroča in deli moka. Moko naroča županstvo ali pa aprovizacijski odsek, ki lahko obstoja samo za eno občino ali pa za več občin skupaj. Naroča se moka pri okrajnem glavarstvu. Dobiva se moka deloma iz okrajnih mlinov, deloma iz kontraktiranih mlinov, največ pa z Ogrskega. Okrajni mlini so manjši mlini, ki meljejo vsak za svoj okraj in razpolagajo z dotično moko c. kr. okrajni glavarji. Okrajnih mlinov pa je pri nas malo in zato more okrajni glavar le malokaterim občinam nakazati moko iz okrajnega mlinarstva. Večino moke prejme okr. glavarstvo ozir. občina potom žitnega zavoda iz kontraktiranih mlinov in z Ogrskega; pretežna množina moke, ki se pri nas konzumira, pride z Ogrskega. Važno je pomeniti, da se mora obenem z naročilom tudi položiti denar za moko. Brez denarja ni moke; to velja zlasti za ogrsko moko, kjer preide od naročila do prejema moke približno en mesec. Če se naroča ogrska moka, naj županstvo plača denar za enega ali pa več celih vagonov pri svojem okr. glavarstvu; obenem pa naj županstvo o tem obvesti tudi podružnico Zavoda za promet z žitom v Ljubljani, da se naročilo odda naprej na pristojno mesto. Svetovati je, da se vsaka občina preskrbi z moko vsaj za tri mesece naprej, ker pri današnjih razmerah vsak čas lahko nastanejo zapreke pri transportu na železnici in bi se tako utegnulo zgoditi, da ostane kakšna občina na enkrat za par tednov brez moke. Ko moka pride, je županstvo, oziroma aprovizacijski odsek na podlagi aprovizacijskega načrta razdeli med prebivalstvo; njegova stvar je, če prejme posamezne družine moko neposredno od občine ali pa potom trgovcev; ravno tako mora županstvo gledati, da občina z določeno moko izhaja za predpisano dobo. Pomnimmo še, da se ogrska moka po določenih cenah dostavlja občinam franco njih bližnja železniška postaja in prejmejo občine vozično povrnjeno direktno od Zavoda za promet z žitom na Dunaju proti temu, da pošljejo tja originalni vozni list. Železniško vozično od moke iz kranjskih kontraktiranih mlinov pa nosijo občine.

## Vesti iz primorskih dežel.

Padel je na severnem bojišču praporščak Josip Kovač iz Koroske, ki je lani maturiral na višji realki v Gorici.

Z Goriskega nam prihajajo te dni poročila, kako se občuti bitka ob Soči še daleč za fronto. Silovitost topov, pokanje pušk, delovanje zrakoplovov, neprestano grmenje, pokanje skal, rušenje hiš, to je grozota, kakoršna more prenašati le povsem zdravo ljudstvo, tako močno, kakor je naše slovensko na Goriskem. Obilo je res evakuirancev in beguncev, ali jedro našega ljudstva je ostalo doma, vstraja na svojih domovih, v družbi z vojaštvom, in se udeležuje s svojo pomočjo grozovite bitke ob naši Soči. Vse občuduje te naše slovenske ljudi, ki tik pred sovražnikom branijo svojo rodno grudo in je ne zapustijo, ako prav tu intam granata razmesari koga ali bomba odnese hiši vogel. V zgodovini velikanskih bojev ob Soči bo zabeleženo ime našega goriskega ljudstva na častnem mestu.

Učenke šestrazredne dekliške ljudske šole društva »Šolski Dom« v Gorici lahko dobe po pošti šolska izpričevala za preteklo šolsko leto, ako pošljejo svoj naslov voditeljici Elzi Makuc v Gorici, ulica Contavale št. 5.

Kraja Kozaršče in Selo, ki se nahajata v poročilih s tolimskega bojišča, kjer se je nahajalo napadalno polje alincev in bersaljerov in kjer je vse polno italijanskih trupel, spadata po občini Volče, Kozaršče šteje prebivalstva okoli 200, Selo pa okoli 250. V bojih za južni del tolimskega mostišča sta torej ta dva kraja važnega pomena. — Majnica je na poti iz Gorice proti Fari, na desnem bregu Soče; od tam dol do tistih »sei busi« se vleče fronta, ob kateri divjajo ljudi boji.

Profesor Ivan Koštila, znani slovenski jezikoslovec, ki je služboval na slovenskem moškem učiteljskišču v Gorici, pa je bil vpoklican k vojakom, se nahaja v Novem mestu.

Goriški rojakom v obvestilo. Od več rojakov sem dobil vprašanja, naj kaj izvem o usodi njihovih svojcev, ki se nahajajo v Brdih, katere so zasedli Italijani. Ustregel sem, kolikor sem mogel. Svetujem vsakemu, naj z navadno dopisnico prosi za informacije svojcev pri goriškem deželni odboru. Naslov je:

Goriški deželni odbor na Dunaju, parlament. — Viljem Sfiligoj, Lir. 27, 7. Feldkompagnie, Feldpost 53.

Kdo kaj ve? Anton Doljak k. u. k. Landst. Etappen - Baon 400, 1. Kompagnie, Feldpost 608, prosi, naj se mu sporoči naslov njegove družine Jožefine Doljak s štirimi otroci in staro materjo iz Standreža pri Gorici, o katerih že od 25. julija nima nikakega obvestila.

Regnicoli v Trstu. »Il Cittadino« se smeje onim, ki trdijo, da brez Italijanov v Trstu ni obrti, in našteva, s čim so se bavili regnicoli. Njihove glavne obrti so bile: pečenje kostanja, prodajanje sladoleda in limonade; bili so fakini, dimnikarji, vratarji, brivci, čevljarji in uslužbenci po kavarnah.

Grom topov s soške fronte se sliši tudi v zagrebški okolici. Zagrebški listi poročajo, da je bilo kanonado posebno razločno slišati v četrtki v Podsedu in na vojaškem vežbališču pri Zagrebu.

Krščen na ime Hindenburg. Na Reki so krstili dvojčka družine Kolomana Barta enega na ime Karol Hindenburg, drugega na ime Viljem Konrad.

## Dnevne vesti.

— Armadni zapovednik general infanterije Svetozar pl. Boroevič je bil dne 23. oktobra soglasno izvoljen za častnega občana mesta Brod ob Savi.

— Odlikovani slovenski vojak. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so prejeli: računski narednik brzojavnega polka Josip Obrtnik, ognjičarja 9. topničarskega polka Anton Ogris in Andrej Zirn, računski podčastnik 14. letalske stotnije Franc Vehovar, četovodja 3. pionirskega bataljona Pavel Gašperčič in Andrej Božič, poddesetnik 3. pionirskega bataljona Ivan Ogrinc in pionir istega bataljona Leopold Pečar. — Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda je dobil štabni elektriker vojne mornarice Makso Korosec. — Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda je dobil korporal 24. črnovojniškega bataljona Franc Bukovnik. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: črnovojniški pionir 1. bataljona za stavbo mostov Miha Megušar; poddesetniki 157. črnovojniškega bataljona Franc Pilka, Alojzij Hočevar, Franc Pirkar in Ivan Savčnik; četovodja Alojzij Kolenc, korporala Franc Krajnc in Franc Kokej, poddesetnik Ivan Šubelj ter infanterist Pavel Koprivec, vsi 27. domobranskega polka; topničar 21. topniške divizije Nik. Bradac; stražmojster 7. orožniškega zapovedništva Franc Korelič; višji finančni paznik Henrik Brajnik in finančni paznik Ivan Namar. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil stražmojster 6. deželnega orožniškega poveljstva Karol Markovič.

— Deželni odbor je poslal vsem županstvom na Kranjskem naslednjo okrožnico: Dne 6. novembra potече rok za podpisovanje tretjega vojnega posojila. Mnoge občine so že storile svojo dolžnost in se po svojih močeh udeležile. Marsikatera občina pa se dotedaj še ni odzvala. Vsa županstva se najodločneje pozivljajo, da izposlušajo pravočasno čim več udeležbo občinskih zakladov pri tretjem vojnem posojilu. Ob enem naj pa vsa županstva v najobilnejši meri porabijo svoj vpliv pri imovitejših občanah, da se po možnosti udeležijo iz svojih zasebnih sredstev. Udeležba pri vojnem posojilu je čin resničnega domoljublja — je pa tudi obenem čin dobrega gospodarstva, ker nudi to posojilo nenavadne denarne udobnosti. Slednjič se nujno priporoča, da se vsi podpis tretjega vojnega posojila izvrše pri Kranjski deželni banki v Ljubljani.

— Tretje 5 1/2% avstrijsko vojno posojilo. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani je subskribirala za lastni račun 1.000.000 kron tretjega 5 1/2% avstrijskega vojnega posojila.

— Pri Jadranski banki, podružnici Ljubljana so tretje avstrijsko vojno posojilo podpisali med drugimi: Viljem Spitzer, Ljubljana, 20.000 kron; trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani 10.000 kron; Ivan Končina, Gorenja vas, 10.000 kron; Jurij Sterk, Vinica, 5000 kron; T. Mencinger, Ljubljana, 5000 kron; Anton Tonejc, Ljubljana, 5000 kron; A. Pogačnik, Cerknica, 3000 kron in Amalija Kmetiš, Ljubljana, 1200 kron.

— Brambni ščit v Kranju. Po vzgledu drugih krajev, je naročila tudi mestna občina v Kranju brambni ščit. Dne 7. novembra se bodo začeli zabijati žebli v brambni ščit s primerno slavnostjo. Denar, ki se bo dobil za prodane in zabite žeblice, se porabi v prid vdov in sirot padlih

vojakov. Mestna občina Kranj je sklenila v svoji zadnji seji, da zabije žebelj za 100 kron.

— Zasluge za »Rdeči križ«. Gospa Melanija Znidaršič je bila za zasluge pri bolnišnici »Rdečega križa« v Ilirski Bistrici odlikovana s srebrno častno svetinjo z vojno dekoracijo. Gospod dr. Alojzij Znidarič, c. kr. notar v Ilirski Bistrici, je prejel za zasluge srebrno častno svetinjo »Rdečega križa«.

— Državne podpore za svoje mobiliziranih. Politične oblasti so opozorile posamezne komisije za preživljanje, da ne smejo črtati vzdrževalnine takim osebam, ki so dobile delo na polju; ne smejo pa jim tudi ne vzdrževalnine znižati. Zaslugek pri delih na polju ni stalen in ga torej komisije za preživljanje ne smejo vpoštevati.

— Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v sredo, dne 10. novembra 1915 v mestnem vojaškem nastanjevalnem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okraju (Poljanski okraj) v sredo dne 10. novembra; za II. mestni okraj (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) v četrtek, dne 11. novembra; za III. mestni okraj (Gradišče z okolišjem I. državne gimnazije z Dunajsko cesto) v petek, dne 12. in v soboto, dne 13. novembra; za IV. mestni okraj (ulice vzhodno Dunajske ceste, šentpetrski okraj in Vodmat) v ponedeljek, dne 15. novembra in v torek, dne 16. novembra. Od 17. novembra dalje za Spodnji Šiško za vse one, ki so bili zadržani v gori navedenih dneh. Uradne ure izplačevanja od 3. do 6. popoldne. Stranke se prosijo, da se natančno drže teh določb.

— Iz seje magistratnega gremija dne 23. novembra 1915. Rajmundu Pečniku, voščarju in medičarju na Sv. Petra cesti št. 42, se dovoli v lokalno točiti sodavico, pokalico, limonado in druge neopojne pijače. Jakobu Boletu se dovoli prenos njegove gostilniške koncesije iz hiše št. 3 na Taboru v hišo št. 34 na Starem trgu. Prošnjo Ane Pua, zakupnice gostilniške koncesije Ivana Goršiča, za lastno koncesijo, se odkloni. — Antoniji Zagarjevi, rojeni Fortuna, ki je izvrševala na Vodovodni cesti št. 26, gostilniško koncesijo svoje pokojne matere, potem jo pa izgubila; ker je vsled njene polnoletnosti koncesija ugasnila, se podeli lastno koncesijo, ker se vsled tega število koncesij pravzaprav ne pomnoži. — Iz istega vzroka se podeli lastno koncesijo Avreliji Šetnovi, ki je izvrševala dosedaj gostilniškarsko obrt v Veliki čolnarski ulici št. 17 kot zakupnica koncesije svoje sestre Dragice Leitnerjeve, rojene Kovač, ki je postala sedaj polnoletna in izgubila s tem koncesijo po svoji pokojni materi. — Antoniji Čihlačovi, katera ima z mestno občino pogodbo za dobavo cementnih izdelkov, se dovoli z ozirom na izvanredne razmere k svoj čas pogojenim doplačilo 20%, za cevi 50/75 cm pa 25%. — Vodnjak pri cerkvi sv. Florijana, kateri je v slabem stanu, se bo popravil. — Prošnjo »Gospodarske zveze« za spremenitev prvotnih pogojev, pod katerimi ji je podelil mestni magistrat sporazumom s c. kr. vodstvom stavbnega okraja svoj čas stavbno dovoljenje za napravo uvoza čez cestni jarek na dvorišče hiše št. 29 na Dunajski cesti, katerih se pa ni držala, se odkloni, vendar pa sklada, da bo napravila »Gospodarski zvezi« predpisani požiralnik z odtokom v cestni kanal mestna občina na svoje stroške ter tudi cestni jarek ob tehtnici dvignila in pretlakovala. — Ani Dolarjevi se podeli uporabno dovoljenje za leseni paviljon v Lattermannovem drevoredu, v katerem bo imela tobakarno. — Loti Seemannovi, lastnici hiše št. 18 v Simon Gregorčičevi ulici, se dovoli, vpeljati cev za odvajanje strešne vode v cestni kanal. — Francu Fistru se podeli stavbno dovoljenje za napravo stopnic v kletne prostore njegove hiše na Zaloški cesti. — Vodovodnemu inštalaterju Jakobu Babniku se odda proti vsakokratnemu preklicu v našem tisti del opuščene Ozke ulice, kar ga ni kupil od mestne občine barvar Adolf Reich. Rabil ga bo za skladišče orodja in materiala svoje obrti.

— Usnje. C. kr. trgovinsko ministrstvo je izdalo glede dolžnosti naznanila za usnje, kože, kožice in strojila novo naredbo. Dosedaj je bilo naznanila pošiljati do vsakega drugega torka po stanju prejšnjega tretjega dne političnemu oblastvu I. stopnje v dveh izvodih. Od sedaj naprej se bodo pa naznanila morala pošiljati do vsakega torka po stanju prejšnjega tretje dne naravnost c. kr. trgovinskemu ministrstvu, in sicer le v enem izvodu (trgovsko - statistični urad c. kr. trgovinskega ministrstva na Dunaju). Izdelovalci usnja morajo

kože, katere jim dobavi centrala za kože in usnje, posebej označiti od onih, katere dobe drugod. Zategadel je v naznanilu za kože in kožice (rumena naznanila) razporedlek »Odtlej je priraslo« ... razdeliti na dva razpredelka. Za kože in kožice, katere dobavijo od centrala, je označiti v omenjenem razpredelku z besedo »Central«, one pa, ki jih dobe direktno, pa z besedico »direktno«. Drugi tozadevni predpisi so ostali v veljavi.

— Dobava zimskega perila za c. in kr. vojsko. C. in kr. vojno ministrstvo nabavi koncem meseca oktobra 1915 še nekoliko naslednjih predmetov: čitnice za noge za jezdece, zimske jopice, zimske spodnje hlače, ogrevala za roke, sweaterje, volnate krpe za noge, volnate nogavice, volnne podplate iz klobučevine in asbesta. — Kolkovane ponudbe (1 K) z vzorci je vložiti pri 13. oddelku c. in kr. vojnega ministrstva. Vsebovati morajo: dobavno ceno, dobavno množino, dobavni termin. Dobavni razpis je interesentom na razpolago v pisarni trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko in Ljubljani.

— Štedite z milom. To opominjanje ni treba, da bi vznemirjalo naše gospodinjke. Z uporabo Schichtovega pralnega praška »Ženska hvala«, se lahko prištedi dosti mila, ne da bi koža ali perilo kaj trpelo. S porabo tega praška se prihrani ne samo milo, nego tudi delo, čas in denar. Dobiva se povsod.

— Ker ni brala listov. Neka tukajšnja prodajalka žganih in opojnih pijač je bila ovađena in občutno kaznovana, ker se ni držala tozadevnih predpisov. V zagovoru je navedla, da ni brala tozadevnih naredb niti na lepakihi, niti v listih, češ, da razen »Gostilničarja« ne bere nobenih časnikov. »Gostilničar« pa še do takrat ni bil izšel. Občinstvo ponovno opozarjamo, da čita dnevne liste, sicer je vsak sam kriv, da ni podučen o oblastvenih naredbah ter da zaradi tega potem zapade globi.

— Otrobe za konje bo oddajala mestna aprovizacija jutri, v sredo, dne 27. oktobra. Interesentje naj se oglašajo od 8.—9. zjutraj v I. nadstropju srednjega trakta na mestnem magistratu.

— Otrobi v mestni vojni prodajalni. Za perutinarje se na drobno prodajajo otrobi v mestni vojni prodajalni na Turjaškem trgu.

— Divji kostanj. Ker je c. in kr. dvorno lovsko vodstvo svojemu mnogoletnemu ljubljanskemu dobavitelju Viktorju Rohrmannu za zadnja dva vagona včeraj zvišalo ceno, plačuje le - ta sedaj divji kostanj po 12 in pol koro za 100 kilogramov.

— Pogreša se narednik Stanislav Kerek, ki je služil zadnji čas pri 42. črnovojniškem bataljonu, 1. kompaniji, vojna pošta 322. Kdor od njegovih tovarišev slučajno kaj ve, naj blagovolji sporočiti to na naslov: Josip Kerek, Geniedirektion, Sarajevo. — Išcem svoje starše, Ivana in Jožefa Melihen iz Srpenice št. 14. — Kdor ve, kje se nahajata, prosim ljudno, naj blagovolji sporočiti Mariji Melihen, Vila Sava, Litija, Dolenjsko.

— Kreditna zadruga v Ljubljani ima danes, v torek, dne 26. oktobra ob pol 8. zvečer v društveni pisarni, Miklošičeva ulica št. 8 (hotel Lloyd) svoj občni zbor. Zadrugniki se nujno vabijo, da se obnega zboru sigurno udeležijo, ker je na dnevnem redu velevažna zadeva.

— IV. c. kr. razredna loterija. P. n. reflektante opozarjamo, da se dobe srečke za 5. razred tekoče loterije tudi med žrebanjem tega razreda t. j. od 8. oktobra do 6. novembra 1915 pri poslovnici c. kr. razredne loterije »Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani« in njenih podružnicah v Celju, Celovcu in Splitu. — Cena srečke je za 1/5, 25 K, 1/4, 50 K, 1/2, 100 K in za celo 200 K. — Naročila po poštni nakaznici zadostujejo.

— Lov na cigana. Pri Sostrem je bežal neki cigan, ko je zagledal orožnika, kar je mogel čez polje proti Zaloogu. Dva vojaka sta mu hotela prestrčiti pot, ali oni cigan je zavil v stran in tekel proti Ljubljani. Orožnik je hitel za njim v družbi par mladeničev. Ko je cigan videl, da ne more uiti, je skočil v Ljubljano in jo preplaval. Ali na drugi strani so ga prijeli in izročili orožniku. Cigan pravi, da se imenuje Andrej Huber, star 31 let, rojen v Monakovem in da je godec. Izročili so ga sodišču.

— Vest, da je morilec orožnikov, Štrukelj, že vjet, ni resnična. Štrukelj se še vedno klati po mokronoški okolici.

— Prijeta tatila. V Kamniku so aretirali na semnju dne 15. oktobra 53-letno Marijo Podpečnik, ki je ukradla neki kramarici par ženskih čevljev. V njenem stanovanju so našli več vreč, katere je gotovo pokradla na sejmihi; vredne so okoli 170 K. Podpečnikovo so izročili sodišču.

— Matura v Kranju. Dne 21. oktobra se je vršila na cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju ustmena zrelostna skušnja v podaljšanem jesenskem roku. Priglasil se je k skušnji edini kandidat gosp. bogoslovec Janez Kruh, napravil izpit z ugodnim uspehom. Izpraševalni komisiji je predsedoval deželni šolski nadzornik in šolski svetnik gospod dr. Janko Bežjak.

— Iz zapriega kovčega je bila ukradena delavcu Ivanu Pavšiču v Radovljici denarnica z vsoto 60 K.

— Iz begunskih krogov na Štajerskem se nam piše: Letina na Štajerskem je povsod dobra. Tudi živine je dosti. A draginja je velikanska. Producentje bogate, begunci z juga pa smo hudo udarjeni.

— Iz Maribora. Štabni stražmojster 5. dragonskega polka Karel Stibler je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne kolajne.

— Zborovanje štajerskih mest in industrijskih krajev se misli, kakor poroča »Grazer Tagblatt« vršiti v doglednem času. Razpravljalo bi se o preskrbi prebivalstva z živili v prihodnji spomladi.

— Dva francoska vojna vjetnika so pripeljali pred nekaj dnevi v Zagreb. Vjeta sta bila pri prehodu čez Donavo na srbskih tleh.

— Ljubosumna ženska. V Zagrebu je neka Urša Riderer svojega nezvestega ljubimca, Franca Kinčla, polila z neko mešanico, vsled katere je fant na enem očesu oslepel.

— Zaplenjena kavčija »Novega Lista«. Ker je za bivšim lastnikom reškega »Novega Lista, Franom Supilom, izdana tiralica radi vlezidaje, je budimpeštansko sodišče odredilo konfiskacijo njegovega premoženja. Kot glavni del tega premoženja je bila zaplenjena sedaj kavčija, ki jo je Supilo položil za »Novi List«.

— Kino »Ideal«. Danes se predvaja prvič velika štiridejanska drama »Nocturno«. V glavni vlogi je znamenita monakovska golo-plesalka Olga Desmond. Prav dobro razume igrati vlogo ciganske deklice in njene umetniške plese vpelje v to dramo. Tudi tehnika tega filma je umetniška, kar se tiče z ozirom na novo predvajanje; krasne so scene vsled dobre opreme, v čemur se kaže vestna roka režiserja. Film »Nocturno« tvori atrakcijo na polju poetične kinematografije. — Iz serije Teddyjevih veseloiger je na sporedu »Teddy sadi za silo krompir«. Teddy bere v časopisih, da hoče Angleška sestradati domovino in da je dolžnost vsakega patrijota, gojiti krompir. Kako torej Teddy krompir sadi, tvori snov tej humoristični sliki. — Ta spored kaže prikljubljani Kino »Ideal« do četrtega.

— Izgubljena je bila v nedeljo od Wolfove ulice do tivolskega parka patrijotična, na črnem baržunu delana broža. Prosi se za vrnitev iste na Kongresnem trgu št. 4 I. nadstropje

## Razne stvari.

• Bolgarski »Rdeči križ«. Na Dunaju se je ustanovil poseben pomožni odbor, ki nabira darila za bolgarski »Rdeči križ«.

• Smrtna obsodba v Švici. Za Švico pripravljajo nov kazenski zakon. Odsek, ki ga sestavlja, je s 16 proti 6 glasovom sklenil, da obsodbe na smrt ne uvede.

• Nemški veleposlanik v Carigradu baron Wangelheim je v nedeljo nagloma umrl. Baron Wangelheim se je še le pred kratkim vrnil z dopusta v Carigrad.

• Brezžična telefonska zveza med Francijo in Ameriko. Listi poročajo, da se je posrečilo vzpostaviti med ameriškim mornariškim ministrstvom in pariškim Eiffelovim stolpom brezžično telefonsko zvezo.

• Flotilja ameriških podmorskih čolnov je prispela te dni v Gibraltar ter se pridružila tamkajšnemu angleškemu brodogradu. Podmorski čolni so prevozili celi ocean z lastno močjo, spremljani od 2 vojnih ladij.

• Izključeni člani ogrskega komiteta. Municipalni odbor komiteta Hunyad je soglasno sklenil, izključiti municipalna odbornika Vazula Osvođo in Ivana Votro, ker sta pobegnili na Rumunsko in agitirala tam v službi politike, ki bi rada odtrgala en del Ogrske.

## Podpisujte vojno posojilo!

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.



Glavobol je zlo, ki se vedno povrača. Kogar muči ta nadloga, lahko računa na bridko resnico, da se bolečine v dobi osmih ali štirinajstih dni, treh ali štirih tednov zopet povrnejo. Pojavljale se bodo pa zato, ker je glavobol ponavadi živčno trpljenje. Če so torej bolečine nastopile, se lahko ubranimo njih povračanja samo, ako ojačimo in pomirimo živce. Mnogo tisočim od glavobola preganjanjem osebam je pri tem izbornu služil Fellerjev blagodišeči, živce pomirjajoči, bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z znamko »Elzafluid«. Glavobol izvečine odstrani takoj in zabrani, da bi se povrnil. Kdor na izprehodih, potovanjih na prostem hoče imeti pri roki takoj učinkujoče sredstvo, naj bi Fellerjeva stogla proti migreni vedno nosil v žepu. Ako je glavobol posledica slabe prebave ali zagatenja, uživajte Fellerjevo voljno odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko »Elsakroglice«. 6 škatlic stane 4 K 40 vin. franko, 12 steklenic Fellerjevega »Elzafluida« 6 kron franko, 1 stogla proti migreni zraven pridejan 1 krono. Naroči se naravnost pri lekarnari E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št 238 (Hrvatsko).



Prav poseben učinek Odola tiči najbrže v tem, da se Odol pri izplakovanju ust v zobe in ustno sluznico takorekoč vsa in jo nekako impregnira.

Razumite neskončno pomembnost te prav posebne učinkovitosti Odola. Medtem, ko druga ustna in zobna negovala učinkujejo samo malo sekund med čiščenjem ust, učinkuje Odol še cele ure po snaženju zob. O tem trajnem učinku Odola so prirejali prav zanimive zdravstvene preiskave, ki so soglasno dognali, da te neprimerljive lastnosti Odola ni pri nobenem izdelku, ki za vsakdanje čiščenje ust in zob sploh pridejo v poštev.

Kdor Odol rabi dosledno vsak dan, torej kar se misli da, najbolje neguje zobe in usta.

Isborno se je obneslo za vojakov v vojski in sploh za vsakega kot najboljšega bol oblažajoče mazanje

pri prehladu, reumatizmu, gripu, influenci, prsi, vratni in bolesti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. capitel. compo.

Nadomestilo za Sidro-Pain-Expeller.

Steklenica kron. — 80, 140, 2—.

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri znamenju Jera“.

Praga, I., Elizabetina cesta 5.

Dnevno raspošiljanje.

### Meteorološko poročilo.

| oktobra | Cas opazovanja | Stanje barometra v mm | Temperatura v C | Vetrovi             | Nebo    |
|---------|----------------|-----------------------|-----------------|---------------------|---------|
| 25.     | 2. pop. 9. zv. | 734.5 733.0           | 10.0 6.6        | brezvetr. sl. szah. | oblačno |
| 26.     | 7. zv.         | 732.4                 | 6.1             | sl. vzsuvz          | dež     |

Srednja včerajšnja temperatura 5.3° norm. 8.7°. Padavina v 24 urah mm 36.

## Domač rum

poljubno močan in 2774

**slivovko**

nudi najcenejše na debelo **D. JAKOBER, Dunaj II., Taborstrasse 20.**

Išče se

## meblovana soba s kuhinjo

s posebnim vhomom. — Ponudbe na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod »poseben vhom/2766«. 2766

Dve lepe

## meblovani sobi

z uporabo kuhinje proti dobremu plačilu, se vzame takoj v najem. Ponudbe pod »dobro plačilo/2764« na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Sprejme se

## poduk v francosk. jeziku

s konverzacijo, kakor tudi eventuelne instrukcije.

Kje, pove uprav. »Slovensk. Naroda«.

Kupijo se dva do trije

## vpredni konji

Ponudbe pod »Konji/2775« na upr. »Slovenskega Naroda«. 2775

## Kino „Central“ v deželnem gledališču.

Od torka 26. do četrtka 28. oktobra: Spiritistična drama! Spiritistična drama!

## Duhovidec.

Psihološki roman, naslanjajoč se na istoimenski Friderik Schillerjev odlomek. — Zelo zanimiva spiritistična drama v 4 dejanjih.

## Ljubke sladke ženice.

Krasna veseloliga.

## Učenca

za trgovino z mešanim blagom, 14 let starega, s primerno šolsko izobrazbo,

**SPREJME L. FÜRŠAGER v Radovljici.** 2768

Sprejme se 2772

## strojnik

ki je izučen ključavničar. Nastop takoj. Oženjeni imajo prednost. Ponudbe na naslov:

Del. pivovarna Laški trg.

Vojaška režijska klavnicna na mestni klavnicni na Poljanah prodaja večjo množino

## gnoja.

Zglasiti se je tam. 2776

Proda se po nizki ceni lep, skoro 1 meter dolg 2767

## PES

ptičar (Vorstehhund), zlahtnega plemena „Princ pl. Trautek“ prenešen „Pointer“, nekoliko dresiran, 1 3/4 leta star. Ponudbe na „Ptičar/2767“ na upr. »Slovensk. Naroda«.

## Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, 282

v hotelu „pri Maliču“

(I. nadstropje).

(nasproti glavne pošte)

== se priporoča. ==

Zaloga angleškega blaga.

## ZEMALJSKA INDUSTRIJALNA BANKA D. D.

(Landes Industriebank A. G.)

Budimpešta, V. Ferencz József-tér 6,

obavlja nakup in prodajo blaga v komisiji.

Daje tudi posojila na javn. skladiščih ležeče blago.

Naslov za brzojave:

„INDUSTRIJALE“, Telefon 131-65, 131-66.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

## „SLAVIJA“

... Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ... Rezervni fond K 71.946.392-26. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 145.150.178-29.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici števil. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode ceni takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

# Petrolej :

dobavlja v cisternah in sodih pri naročbi celih vagonov 2769

veletrgovina **Jožef Pick, Gradec.**

## MILLO

tu- in inozemsko dobavlja 2770

veletrgovina **Josip Pick, Gradec.**

# Plzensko pivo

prodaja pri naročbah celih vagonov proti predplačilu

:: **Josip Pick, Gradec, Joaneumring.** ::



Edna posebnost likerja je Zdravnik želodca

## Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

## Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani

sprejema prijave na

**III. 5 1/2 %**

## avstr. vojno posojilo

po originalnih pogojih t. j. po kurzu K 93-80, manj 1/2% provizije, torej po K 93-10 netto. 2771

Prospekti in priglasnice na razpolago pri blagajnah centrale v Ljubljani in pri podružnicah v Splitu, Celovcu, Sarajevu in Celju.

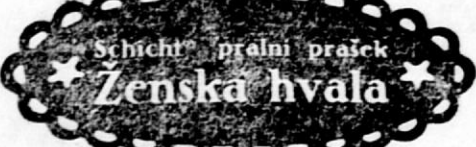
## Schichtovo perilo - vojno perilo

Najcenejši in najboljši način pranja:

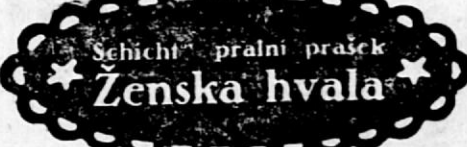
Namoči perilo nekoliko ur ali čez noč s pralnim praškom „Ženska hvala“. Peri tedaj dalj kakor običajno. Samo malo mila — najboljša Schichtovo mila znamka »Jelen« — je še potrebno, da se najlepše perilo dobi.

Prihrani delo, čas, denar in milo.

Ominol je najboljša sredstvo za čiščenje rok v kuhinji in v hiši.



Dobiva se povsodi!



Dobiva se povsodi!



## Naznanitev preselitve.

Usojam si slavnemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem preselil svojo zalogo špecerije, kolonijalnega blaga, rudninskih vod, bencina, petroleja in soli v lastno hišo na Kongresnem trgu 14 (preje TIII). Prodajalniški prostori se nahajajo na dvorišču nasproti vhodu.

Priporočam se cenjenim odjemalcem tudi tu za najštevilnejši obisk z zagotovitvijo najpazljivejše postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

JULIUS ELBERT.

2763

### Hišne administracije

in druga računska dela i. t. d.  
prevzame privatni uradnik.  
Ponudbe po poštni dopisnici pod „privatni uradnik/2730“ na upravnishvo  
»Slovenskega Naroda«. 2730

### Trgovski pomočnik

spreten manufakturst kakor tudi špecerije  
zmožen se sprejme pod ugodnimi pogoji v trgovini mešanega blaga in  
deležnih pridelkov  
Ant. Verbiča nasl. JOSIP SAVELI,  
St. Jur ob juž. železnici.

Modni salon

Stuchly-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Solidno blago.

Popravila točno in vestno.

Priznane nizke cene.

Osebnost izbrane  
novosti z Dunaja.

Priporočam: največjo izbero klobukov  
za dame in deklice kakor tudi bogato  
zalogo ženskih klobukov.  
Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

### Suhe gobe

(Herrenpilze)

lepo zdravo, prima blago kupuje po  
najvišjih cenah vsako množino Franc  
Matheis, Eggenberg pri Gradcu,  
Bergstrasse 32. 2741

### Namizna jabolka

od 5 kg naprej po 20—60 vin. kg  
razpošilja po povzetju A. OSET, p.  
Guštani, Koroško. Razpošilja se tudi  
vino, jabolčnik, suhe češplje  
in novo zdravilno kiselko  
„SILVA vrelec“.

## Ovčjo volno

vseh vrst in vsako množino

2117

kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK, LJUBLJANA,  
MESTNI TRG št. 22.

Uradniki in njim enaki, dalje društva, korporacije i. t. d.,  
izpolnite svojo domovinsko dolžnost in podpišite

III. 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

pri  
Uradniškem hranilnem društvu v Gradcu

brez naplčila s takojšnjo pravico do kuponov proti nevisokim me-  
sečnim obrokom, ki se prično s 1. januarjem 1916 ali na željo s 1. ju-  
lijem 1916, kakor tudi proti gotovemu plačilu  
ob najugodnejši nabavni ceni.

Zahtevajte razvide.

Zahtevajte razvide.

Pojasnila daje in prijave sprejema

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip številka 27.



SANATORIUM EMONA  
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI  
LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4  
SEF. ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Orehe, suhe slive,  
suhe hruške in  
krompir

kupuje trdka  
IVAN A. HARTMANNA  
naslednik A. TOMAZIC, Ljubljana,  
v vsaki množini po solidnih najvišjih  
cenah. 2538

Drugi ter pravi  
kostanj

suhe češplje, suhe hruške, laneno in  
konopljeno seme, bučna zrna, proso,  
krompir, zelod, jetice (Knopper), orehe,  
vosek, vinski kamen, suhe gobe, pre-  
divo, sveže sadje, sploh vse delovne  
pridelke

veletrgovina Anton Kolenc, Celje.

Istotako tudi prazna oljate in petro-  
lejske sode, vse vrste vreče, steklenice  
z zavojem za mineralno vodo.  
2480

## 2 trgovska sotrudnika

vojaščne prosta se sprejmeta takoj za veletrgovino.

Ponudbe na trdiko

2747

HENRIK KENDA v LJUBLJANI.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:



ki prilebujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih  
domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep  
detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojstva, tehnike  
in sploh vseh širok poljudnega znanstva. 1495

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestranski ilustrirani tednik, ki je posvečen le  
zabavi in pouku.  
„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, briv-  
nica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrt leta K 2.50, pol leta K 5.— in celo leto K 10.—  
Naročniki dobe kot nagrado velik ilustriran koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in  
Aškerc ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj! Novi naročniki  
dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in  
poštne prosto na ogled.

Upravištvu lista „TEDENSKA SLIKE“  
Ljubljana, Francišanska ulica 10 I.



Peter Kozina  
tovarna čevjev



& Komp.

v Tržiču, Gorenjsko

prodaja lastne izdelke na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu.

Vojaški čevlji za moštvo in častnike se dobe v vsaki množini.



Priznane najnižje cene!

Modni salon

Marija Götzl — Ljubljana, Židovska ulica št. 8

skladišče nasproti številka 7

priporočam cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih klobukov, vedno  
novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Priznane najnižje cene!